

YIDDISH BOOK CENTER NEWSPAPERS COLLECTION
NUMBER KC5780-185mfv12i11

GERECHTIGKEIT (YIDDISH JUSTICE)

Volume 12 Issue 11
April 1930

THE KHEEL CENTER FOR LABOR-MANAGEMENT
DOCUMENTATION AND ARCHIVES
CORNELL UNIVERSITY LIBRARY

YIDDISH BOOK CENTER

AMHERST, MASSACHUSETTS

This collection was made possible with the support of
Abby Joseph Cohen and David M. Cohen.

Gerechtigkeit (Vol. 12, Iss. 11)

Keywords

International Ladies' Garment Workers' Union, ILGWU, Gerechtigkeit, labor unions, clothing workers, textile workers, garment workers, garment industry, New York, United States, Yiddish, Jewish

Comments

Justice was the official publication of the International Ladies' Garment Workers' Union ILGWU from 1919 to 1995. Editions of *Justice* were published in English, Italian, Spanish, and Yiddish. When compared side by side, the content of some of these different editions of *Justice* shows significant differences.

Gerechtigkeit was the Yiddish-language edition of *Justice*.

הערעכטיקייט

ארבייטער פון אלע
לענדער, פאראיי-
ניגט שייך, און די
וועלט וועט זיין
איינער!

בעדקתי החזקתי
ולא ארפת.
(איוב, כ"ז, 6.)
אין מיין גערעכטיג-
קייט האלט איך זיך
שטארק, און וועל
איהר נים אפלאזען.

אפיציעלער ארנאז פון דער אינטערנעשאנאל ליידס נארמענט ווארקערס יוניאן

Vol. XII. No. 11.

Jersey City N. J., Friday, April 11, 1930 1930 דעם 11-טען אפריל, 1930

PRICE 3 CENTS

ברודער שלעזינגער אינסטאלירט נייע דרעם מאכער דזשיינט באארד

דזשיינט א. קאהען פארגע-
שלאגען אלס אומפ. טשערמאן
פון באסטאנער קלאוק
אינדוסטריע.

אויף א נעמינאמער קאנפערענץ פון
אלע צדדים פון דער באסטאנער קלאוק
אינדוסטריע איז באטראכט געווארען די
פראגע וועגן באשטימטע אן אומפאר-
טייאישע טשערמאן פאר דער קלאוק
און דעם אינדוסטריע פון באסטאן.
אלע צדדים האבען זיך געאייניגט צו
באשטימען פאר דיעזע אומט דעם בא-
קאנטען באסטאנער קלאוק-קלאוק און
דזשיינט א. קאהען.
אויב מר. קאהען וועט מסכים זיין
אנצוגעבן אים די באשטימונג וועט די
פראגע וועגן אן אומפארטייאישע
טשערמאן אין דער באסטאנער קלאוק
אינדוסטריע זיין ערלעדיגט.
די יוניאן איז ביי דיעזע קאנפערענץ
געווען פארטראגטע דורך דעם דזשיי-
נער אל סערעטאר פון דער אינדוסטרי-
שאנאל, ברודער ד. רובינסקי און דורך
די באסטאנער ווייט-פערזענלעכע ברוד-
ער מאס אכסאד און ברודער קרע-
מער.

רעדעס געהאלטן פון נאגלער, ברעסלאו, האכמאן, ניופא, פערלמוטער, ראזעני-
בערג, העלער, וואנדער, קורצמאן, שפילמאן, אנטאניני און בלום. —
פילע לאקאלס און דרעם-שעפער שיקען בלומען. — האכמאן ערוועהלט
דזשענעראל מענדעווער; וואסיליעווסקי, פון לאקאל 35, טשערמאן,
און קרוועלא, פון לאקאל 89, סעקרעטער-טוערשורער פון דרעםמאכער
דזשיינט באארד.

רובינסקי טשערמאן פון אינסטאליישאן מיטינג און ווייט-פרע-
זידענט ניופא שווערט איין נייע מיטגלידער פון דרעם-
מאכער דזשיינט באארד.

פון א סעסיע פאר דעם
אין א יום-טוב'דיגער אטמאספערע
פון פילע הונדערטער צופרידענע דרעם-
מאכער און נעס, וואס זיינען געוועסען
אין דעם מיט בלומען שעה-דעקארירטען
בעטהאוזען האל, איז לעצטען דינסטאג
פארגעקומען די היסטארישע אינסטאלי-
שאן פון דער נייע, ווידער-עבירענער
דרעם מאכער יוניאן. דער דאזיגער
היסטארישער יום-טוב, איז אין נאנצען
געשטאנען אין צייכען פון דעם לעצטען
גרויסען זיג פון דער גרויסער קלאוקמא-
כער ארמעע אין ניו יארק, און די
אינסטאליישאן פון דער דרעם-מאכער
דזשיינט באארד איז גלייכצייטיג געווען
א יום-טוב פון דער ווידערגעבורט פון
דער דרעםמאכער יוניאן אין ניו יארק.

צו אט דעם יום-טוב זיינען געקומען
פילע הונדערטער דרעם-מאכער און א
היבשע צאהל אקטיווע קלאוקמאכער און
נעס. פון די דרעם-פערסאנעס זיינען
אנגעקומען טעלעגראמעס און פילע בל-
מען-סרענץ. צווישען די פילע טעלע-
גראפישע באגריסונגען האט די הארצי-
גע באגריסונג פון ברודער באראק, דעם
וועטערען פון דער דרעם-מאכער יוניאן
און פון דער אינטערנעשאנאל, ארויס-
גערופען א באוונדערס גרויסע באגריס-
טערונג.

ברודער רובינסקי, אלס דער טשערמאן
פון דער קאמיטע צו צוטיילען די צוויי
דזשיינט באארד, איז געווען דער
טשערמאן פון דעם שעהנעם אינסטא-
ליישאן-מיטינג. בר. רובינסקי האט אין
קורצע, זאכליכע באמערקונגען אנגעגע-
בען די אורזאכען, וואס האבען געפיהרט
צו אט דעם יום-טוב זיינען געקומען
פילע הונדערטער דרעם-מאכער און א
היבשע צאהל אקטיווע קלאוקמאכער און
נעס. פון די דרעם-פערסאנעס זיינען
אנגעקומען טעלעגראמעס און פילע בל-
מען-סרענץ. צווישען די פילע טעלע-
גראפישע באגריסונגען האט די הארצי-
גע באגריסונג פון ברודער באראק, דעם
וועטערען פון דער דרעם-מאכער יוניאן
און פון דער אינטערנעשאנאל, ארויס-
גערופען א באוונדערס גרויסע באגריס-
טערונג.

ברודער רובינסקי, אלס דער טשערמאן
פון דער קאמיטע צו צוטיילען די צוויי
דזשיינט באארד, איז געווען דער
טשערמאן פון דעם שעהנעם אינסטא-
ליישאן-מיטינג. בר. רובינסקי האט אין
קורצע, זאכליכע באמערקונגען אנגעגע-
בען די אורזאכען, וואס האבען געפיהרט
צו אט דעם יום-טוב זיינען געקומען
פילע הונדערטער דרעם-מאכער און א
היבשע צאהל אקטיווע קלאוקמאכער און
נעס. פון די דרעם-פערסאנעס זיינען
אנגעקומען טעלעגראמעס און פילע בל-
מען-סרענץ. צווישען די פילע טעלע-
גראפישע באגריסונגען האט די הארצי-
גע באגריסונג פון ברודער באראק, דעם
וועטערען פון דער דרעם-מאכער יוניאן
און פון דער אינטערנעשאנאל, ארויס-
גערופען א באוונדערס גרויסע באגריס-
טערונג.

פון דיעזען דזשיינט
פערזענלעכע נאך דעם דרעם-מאכער
פארגעשלאגען אלס אומפ. טשערמאן
פון באסטאנער קלאוק
אינדוסטריע.

ניו יארק דזשיינט באארד אר-
דענט איין נייע יוניאן היים.

אין משך פון לעצטען יאהר צייט האט
בען כמעט אלע וויכטיגע לאקאל יו-
ניאנס זיך איבערגעקליבען אין נייע יו-
ניאן העדקווארטערס. זיי האבען דאס
געמוזט טאן צוליב דער באקוועמליכ-
קייט פון זייער מעמבערשיפ און צוליב
דער פארלייכטערונג פון געוויסע יוניאן
אויפגאבען און פליכטען. דער נארמענט
צענטער האט זיך אין די לעצטע יאהרען
אלץ מעהר דערנענטערט צו אפ-טאן
און די יוניאן-אפיסעס זיינען דאדורך
געבליבען וואס אמאל מעהר דערוויי-
טערט פון נארמענט צענטער. עס איז
זעלבסטפארשטענדליך, אז די יוניאן
העדקווארטערס האבען זיך מיט דער צייט
געמוזט דערנענטערען צום נארמענט
צענטער, וואו עס געפינען זיך די אר-
בייטער פון דער אינדוסטריע.

דעם אנהאנג האבען געמאכט די קא-
טערס מיט א יאהר צוריק, און אין לעצ-
טען יאהר האבען די פינישערס, פרע-
סערס און אפערירטאס געפאלגט דעם
פראקטישען ביישפיל פון דער קאטערס
יוניאן און האבען אויך אריינגעמוסט
אין נארמענט צענטער.

איצט האט אויך די ניו יארקער
דזשיינט באארד באשלאסען צו מופען
אין נארמענט-צענטער, און זי האט גע-
דונגען א שעהנעם פלאן אין 127 וועסט
33סטע סטריט — אין סאמע הארץ פון
נארמענט צענטער — פאר די הער-
קווארטערס פון דער קלאוק, סקוירט און
ריפערמאכער דזשיינט באארד. דאמ
וועלען זיך געפינען אלע דזשיינט
באארד דעפארטמענטס. די אפיסעס פאר
די דעפארטמענטס ווערען איינגעארדענט
לויט א ספעציעלען פלאן פון אפיס פון
דזשיינט באארד און די נאנצע ארבייט
ווערט געטאן אונטער'ן אויפזיכט פון
ברודער אייזיק נאגלער, דער גענעראל
מענדעווער פונ'ם דזשיינט באארד. אין
דעם זעלבן בילדינג וועלען אויך האבען
זייערע העדקווארטערס לאקאל 17, 23, 3,
און 82.

די אמעריקאן פערדעריישאן און ליבאר און אלע יוניאנס פון לאנד געגען דזשיינט פארקער

פון דיעזען דזשיינט
פערזענלעכע נאך דעם דרעם-מאכער
פארגעשלאגען אלס אומפ. טשערמאן
פון באסטאנער קלאוק
אינדוסטריע.

די מיטגלידער פון אונזער אינטער-
נעשאנאל ווייסען שוין, פון די טעגליכע
צייטונגען, אז פערזענלעכע האווער האט
אויסגעקליבען דזשיינט פארקער פון
נארטה קאראליינא סטייט אלס סאשי-
אליט דזשיינט פון די ווייטער סטייטס
סופרים קאורט, אויף דעם פלאץ פון
דזשיינט סענאטאר, וועלכער איז מיט
אייניגע וואכען צוריק פלוצלונג גע-
שטארבען.

דיעזער דזשיינט פארקער האט זיך
געמאכט א רעפוטאציע אין נארטה קא-
ראליינא מיט זיין פינאנצליכע קא-
ניאנס. דורך דער צייט פו וועם קוילען
נרעכער סטרייט, מיט צוויי יאהר צוריק,
האט דיעזער דזשיינט ארויסגעגעבען אן
אינדוסטריעלען געגען דער מיניערס
יוניאן, פארבאטענדיג איהרע אפיסערס
און מיטגלידער זאגאר צו רידען צו אר-
בייטער וואס האבען „יעלא דאג" קאני-
טראקטען, אז זיי זאלען זיין יוניאנלייט.
איהרע צו זאגען אז די אמעריקאן
פערדעריישאן און ליבאר און אלע יוניאנס
פון לאנד זיינען געגען דעם אויסוואהל

פרעז. שלעזינגער באגרייטערט מיט נאך דזשענעראל עקזעקוטיוו בארד

(שלוש פון זייט 1)

אינטערעסען פון איהר גרויסער מיטגליד-ערשטשט.

נאך נישט קיין יאָהר צייט ווי ניו יארק האָט געמאכט דעם אָנמאנ מיט דעם זינדיקען סטריק פון די בראווע קלאָקמאַכער, נאָך ניו יארק איז נע- קומען קליינלאַנד, סאָראַנטאָ, דער גרוי- סער דרעס מאכער סטריק אין ניו יארק, דער סטריק אין מאָנטרעאַל, און ערב דעם מיטגליד אין בלטימאָר האָט דער ניוער גענעראל סעקרעטאר פון דער איני- טערנאַשאנאַל, ברודער דוד דובינסקי, אונטערגעשריבן דעם באַאָרד די זיני- רייכע מתנה פון דעם באָסטאָנער גענע- ראַל סטריק.

דער באָסטאָנער זיני איז ווי אַ סימ- באַלישער און גלייכצייטיג לאַנישער אָפ- שלום פון אַ פאַרשטאַנדענער פּעריאָדע אין וועלכער די אינטערנאַשאנאַל האָט גע- האָט צו קעמפּען געגען צוויי שוואַים אויף צוויי פּראָגעסן — געגען די בא- לעבטשטיק און געגען דער צושטענדער קאָמוניסטישער ווירקונג אין אונזער יוניאָן.

באריכטען.

ברודער ב. שלעזינגער, דער פרעזי- דענט פון דער אינטערנאַשאנאַל, האָט געעפּענט דעם ערשטען מיטגליד פון דער נייערעוועהלטער באַאָרד אין דער אָנווי- זענהייט פון אַלע באַאָרד-מיטגלידער. אויף דעם מיטגליד זיינען אויך אָנוועזנד געווען ברודער א. באַראָף, דער געוועזע- נער גענעראַל סעקרעטער פון דער איני- טערנאַשאנאַל, און דר. האַפּמאַן, דער רעדאַקטאָר פון די אינטערנאַשאנאַל ציי- טונגען.

די באריכטען האָבען זיך אָנגעפאַנג- גען מיט אַ גענויעם טעטיגקייטס-באַ- ריכט פון ברודער שלעזינגער, וועלכער האָט באַריהרט אַלע פאַסירונגען פון דער אינטערנאַשאנאַל אין די לעצטע דריי מאָ- נאַטען. ער האָט גענוי אַרומגעזעט אַלע סטריק-פאַסירונגען אין קליינלאַנד, סאָראַנטאָ, מאָנטרעאַל און ניו יארק אין האָט ערקלערט די באדייטונג פון די דערגרייכטע זינען פאַר דער ווייטערער עקזיסטענץ און טעטיגקייט פון דער איני- טערנאַשאנאַל.

אין נאָנט פון די באַראַטונגען האָט שלעזינגער אויך גערעדט וועגען די אויפמאַכען פון דער יוניאָן אין דער נאָ- נאַהענטער צוקונפט און האָט ענטוואָר- פּען פלענער וועגען יוניאָן-טעטיגקייט אין די נישט יוניאָן מאַרקעטס, ווען דער פרעזידענט פון דער אינטערנאַשאנאַל האָט פאַרענדיגט זיין באַריכט מיט דער מיטגלידונג אַז די אינטערנאַשאנאַל צעהלט איצט 65 טויזענט מיטגלידער, האָט איהם די באַאָרד געמאכט אַ בא- נייסטערטע דאָזיגע.

וועגען באָסטאָן האָבען ווייס פרעזי- דענט אמרור און גענעראַל סעקרעטער דובינסקי באַריכטעט, ווי ערפאַלגרייך עס איז דאָרטען געווען דער סטריק. די קלאָק און דרעס אינדוסטריע פון באָס- טאָן זיינען איצט פאַלשטענדיג יוניאָני- זירט. דער קאָנטראַקט מיט די באָסעס שרייבט פאַר, אַז אַן אומפאַרטייאישע מאַשינערי צו שלייכטען סכסוכים זאָל עטאַבלירט ווערען; די 40 שטונדיגע אַרבייטס-וואָך איז איינגעפיהרט געוואָ- רען, און דער פונקט, אַז די באָסעס מוז זען שיקען זייער נאנצע אַרבייט נאָך אין יוניאָן קאָנטראַקטירטע שטעלער, ווערט שטענדיג אָפּגעהיט דערביי האָט דובינסקי אויך געמאָלדען, אַז די קאָמוניסטען, וואָס האָבען אין באָסטאָן גערופּען אַ סטריק מיט פיער וואָכען צוריק, זיינען אינגאנצען באַזייטיגט געוואָרען.

26 טויזענט אַרגאַניזירטע דרעס-מא- כער אין ניו יארק

ווייס פרעזידענט האָכמאַן האָט בא- ריכטעט, אַז איצט האָט די ניו יארקער דרעסמאַכערס יוניאָן 26,000 מיטגלידער, וועהערנדר פאַר'ן סטריק איז די מיטגלי- דערשאפט געווען אַרום 12,000. פאַר דעם סטריק האָט די יוניאָן קאָנטראַ- לירט אַרום 400 שטעלער און איצט קאָנטראַלירט זי 1,400 שטעלער, אַ צו- וואַקס פון טויזענט יוניאָן דרעס שטעלער אין ניו יארק. פונדעסטוועגן, האָט האָכ- מאַן ערקלערט, פירט נאָך די יוניאָן וויי- טער אַן איהר אַרגאַניזאַציע-קאמפּיין אַריינצוברענגען אויסער איהר קאָנטראַל די איבעריגע היטערישטעליגע שטעלער. ווייס פרעזידענט אַנטפּאָניי האָט גע- זאָגט.

באנייטע קאנדידאטן טעטיגקייט פון ניו יארקער דזשאניט בארד

50 שטעלער געמאכט אין ברוקלין. — נאך שטעלער וועלען געמאכט ווערען אין בראַנזוויל און בענסאָהיררעס.

און געהאַלטען ווערען. לויט ווי ברודער נאָלער האָט זאָלער, מענערדזשער פון דזשאניט באַאָרד, האָט אונז געלאָזט וויסען, האָט די יוניאָן שוין אָפּגעשטעלט 50 קלאָק-שטעלער אין וויליאמסבורג און אַ שטערנע קאָנטראַל ווערט אין די שטעלער איינגעפיהרט. די אַרבייטער אין די אָפּגעשטעלטע שטעלער וועלען צוריקגעשיקט ווערען צו דער אַר- בייט נאָך דאן, ווען די יוניאָן וועט האָ- בען אַ גרינדליכע גאראנטיע, אַז אַלע יוניאָן-באדינגונגען וועלען אָפּגעהיט ווע- רען.

ווי ברודער נאָלער האָט ווייטער ערקלערט, געפינען זיך אין גאַנצ ברוק- ליין, וואָס נעמט אַריין וויליאמסבורג, בראַנזוויל, און בענסאָהיררעס, איבער 200 שטעלער. נאָכדעם ווי די יוניאָן וועט איינפיהרען דעם קאָנטראַל אין ווי- ליאמסבורג, וועט זי זיך נעמען צו די בראַנזווילער און בענסאָהיררעסער שטע- לער.

ניי-יוניאן דזשאבערס, וואָס זיינען געצוואונגען געווארען צו סעטלען מיט דער יוניאן

מיר ברענגען דאָ אַ צאָהל נעמען פון וויכטיגע דרעס דזשאבערס, וואָס זיינען געווען געצוואונגען צו סעט- לען מיט דער יוניאָן. צווישען די וואָס האָבען פאַר די לעצטע טעג גע- מעטעלט מיט דער יוניאָן און זיך פאַרמליכטעט צו שיקען זייער אַר- בייט בלויז אין יוניאָן שטעלער, זיי- גען:

מורי 5. פראנס, פון 1872
בראדוווי; הערי 5. שולמאן, פון 1876
בראדוווי; דזשאמארס דרעס, פון 1876
בראדוווי; בארנעס און בענערס, פון 530—7טע עוועניו;
מאסער מאָרס, פון 225 ו. 37טע סטריט;
לאָולי פראנס, פון 501—7טע עוועניו;
אולמאן דזשעסעל, פון 1872
בראדוווי.
אויך האָט די אינפאָר דרעס פירמע געלירכט און דזשאָנעסאָן, פון 525—7טע עוועניו, געסעטעלט מיט דער יוניאָן.

מאָלדען, אַז דער איטאַליענישער דרעס- מאכער לאָקאַל 89, האָט איצט אַ מיט- גלידערשאפט פון 8,000. פאַר'ן דרעס- מאכער סטריק האָט דער דאָזיגער לאָ- קאַל געהאַט בלויז 2,000 מיטגלידער. די גרעסטע צאָל פון די איטאַליענער אַר- בייטען אין די דרעס שטעלער. ווייס פרעזידענט קירושנער האָט בא- ריכטעט וועגען דעם הונדערט פראָצענט- טיגען יוניאָן קאָנטראַל איבער אַלע שטעלער אין סאָראַנטאָ. יעדער אַרבייטער געהערט צו דער יוניאָן און יעדער באָס בלאָגנט צו דער באָסעס אַסאָסיאַטיאָן, וואָס האָט אַן אָפּמאַך מיט דער יוניאָן. צום ערשטען מאל אין דער געשיכטע פון דער אַרבייטער באווע- גונג אין סאָראַנטאָ האָבען דאָרטען די קלאָקמאַכער אַזא שטאַרק אַרגאַניזאַ- ציע. ער האָט אָפּעלירט צו דער גענע- ראַל עקזעקוטיווע אָנצוהויבען אַן אַרגאַ- ניוואַזיע קאמפּיין אויך צווישען די סאָ- ראַנטאָער דרעסמאַכער צו יוניאָניזירען אויך זייערע שטעלער.

אַן עהנליכער באַריכט האָט די עק- זעקוטיווע אויסגעהערט פון ווייס-פרעזי- דענט פיינבערג וועגען דער קלאָק איני- דוסטריע אין מאָנטרעאַל. אַלע קלאָק- מאכער פון מאָנטרעאַל געהערען צו דער יוניאָן. די אַרבייטס-באדינגונגען זיינען פאַרבעסערט געוואָרען. די שטונדען זיי- גען געקורצט און דער לויין איז בא- דייעטער געהעכערט געוואָרען. די קלאָקמאַכער פון מאָנטרעאַל און פון סאָראַנטאָ האָבען די בעסטע אויסזיכ- טען אָנצוהאַלטען דעם פעסטען קאָנטראַל פון דער יוניאָן איבער זייער אינדוסט- ריע. ברודער פיינבערג האָט אויך גע- בעטען דער אינטערנאַשאנאַל אָנצוהוי- בען אַ קאמפּיין צווישען די דרעסמאַכער פון מאָנטרעאַל.

ווייס פרעזידענט קריינדלער האָט באַריכט גערעדט וועגען דעם קליינע- נער סטריק און וועגען דעם ענערגישען יוניאָן קאמפּי מיט די אָפּען שטעלער פון דער אמעריקען פלען אַסאָסיאַטיאָן. ער האָט אויך געמאָלדען, אַז געגען די פאַרביסענע אמעריקען פלען שטעלער ווערט נאָך דער קאמפּ איצט ווייטער געפיהרט און אַז די יוניאָן וועט נישט גאָללען ביז אויך די איינגעשטאַרטע באָסעס וועלען שליסען אַן אָפּמאַך מיט דער אינטערנאַשאנאַל.

פאַר אַן אַרגאַניזאַציע קאמפּיין צוויי- שען דרעסמאַכערס איז אויך אויפגע- טראָטען ווייס-פרעזידענט ביאליס פון שיקאַגאָ. ער האָט געמאָלדען וועגען אַ סטריק, וואָס די שיקאַגאָער יוניאָן פירט געגען דער פירמע שענקער, פישעל און וויינשטאָק. 200 אַרבייטער סטריקען. די קלאָקמאַכער יוניאָן פון ניו יארק איז געבעטען געוואָרען צו סעטלען מיט אַט דער פירמע איידער זי וועט גאָללען די באדינגונגען פון איהר שר- קאנאָנער קאָנטראַקט מיט דער יוניאָן, וואָס זי האָט געבראַכען.

אין פילאַדעלפּיא, וואו די אינטער- נעשאַנאַל יוניאָן פיהרט איצט אַן ענער- גישען אַרגאַניזאַציע קאמפּיין, האַלטען שוין די יוניאָן פאַרשטעלער קאנפערענ- צען מיט די מאַנופאַקטורערס, מעלערס ווייס-פרעזידענט רייכבערג. די עקזע- קוטיווע איז געבעטען געוואָרען גוטצו- הייסען אַ דרעסמאַכער סטריק פאַר פיר- לאַדעלפּיא, אין פאַל די באָסעס וועלען נישט גאָללען אויף אַ פירדליכען אומ- פאַרענדיגטען פון דער יוניאָן.

אַ באַריכט וועגען דער לאַגע אין זייערע לאָקאַל יוניאָנס האָבען אויך אָפ- געגעבען די ווייס-פרעזידענטען העלער.

צוואנציגסטער יובילעאום באַל פון דער קאמערס יוניאָן

טיגען פאָנד ווי דער אַלד איידזש פּענ- שאַן פאָנד פאַר די עלטערע קאמערס. דער היינטיגער באַל איז אַ יובל- באַל. ער איז דער צוואנציגסטער יע- הוה-ליכער באַל פון דער קאמערס יוניאָן. און ער וועט זיך אויסצייכנען מיט אַ באַזונדערס רייכען פראָגראַם. דער באַל וועט שטאַטפירען היינטיגען שבת אָווענט, דעם 29טען מערץ, אין דעם שטאָט האַל פון לעוועל קלאָב, 253 וועסט 73טע סטריט.

מענערדזשער פון לאָקאַל 17, און האַל- פּערין, מענערדזשער פון לאָקאַל 41. די ווייס-פרעזידענטען נאָלער און וואַנדרער האָבען אָפּגעגעבען אַ אינטער- עסאָנאַלען באַריכט וועגען דער לאַגע פון דער יוניאָן אין ניו יארק.

דובינסקי'ס באַריכט וועגען אַלגע- מיינעם יוניאָן צושטאַנד. ברודער דובינסקי, דער נייער גענע- ראַל סעקרעטער-טרעזשורער פון דער אינטערנאַשאנאַל, האָט אָפּגעגעבען אַ גענויען באַריכט וועגען דער אלגעמיינער יוניאָן לאַגע, וועלכע וועט זיין אָפּגע- דרוקט אין קומענדען נומער פון דער „נערעכטיגקייט“. דערווייל ברענגען מיר בלויז עטליכע אינטערעסאַנטע שטעלען פון זיין אינטערעסאַנטען באַריכט:

האַיינאָהר האָט דער אינטערנאַשאַ- געל אָפּיס אַריינגעקראָנען אין די אָני- דערהאַלבען חדשים פּעברואַר-מאַרטש, 50 טויזענט דאָלאַר פּעברואַר-מאַרטש שטייער, וועהערנדר פאַרזאַהרען איז פאַר דער זעלבער צייט אַריינגעקומען בלויז 22,000 דאָלאַר. אין די לעצטע פיער חדשים האָט די יוניאָן אַריינגע- קראָנען פון די לאָקאַלס אין מיטגלידער- שטייער די סומע פון 89,000 דאָלאַר. דער סעקרעטאר האָט אויך באַריכטעט, אַז די לאָקאַלס הויבען שוין אַן אַרייני- שיקען דעם קאָנווענשאַן שטייער און ער האָט רעקאָמענדירט צו דער גענעראַל- עקזעקוטיווע אָנצונעמען פלענער ווי צו פאַרשטעלערען די שטייער-זאַמלונג פאַר דעם טייל, וואָס דאָרף איינגעצאָהלט ווערען אין פאַרלויר פון דעם איצטיגען סעזאָן.

דרעסמאַכער דזשאניט באַאָרד. די לעצטע קאָנווענשאַן פון דער איני- טערנאַשאנאַל אין קליינלאַנד האָט בא- שלאָסען צו אַרגאַניזירען אַ באַזונדערע דרעסמאַכער דזשאניט באַאָרד אין ניו יארק. צוליב דעם זינדיקען גענעראַל סטריק פון די דרעסמאַכער און דער גרויסער צאָהל מיטגלידער, וואָס די דרעסמאַכער לאָקאַלען האָבען געוואונען, איז די שאַפונג פון אַ באַזונדערער דזשאניט באַאָרד שוין רייע געוואָרען און די באַאָרד האָט באַשלאָסען דעם דאָזיגען באַשלוס באַלד דורכצופיהרען אין לעבען. אַ ספּעציעלע קאָמיטע וואָס באַשטעהט פון גענעראַל סעקרעטער ד. דובינסקי און די ווייס-פרעזידענטען ניי- פאָ און רייכבערג איז ערוועהלט געוואָ- רען דורכצופיהרען דעם באַשלוס.

ווייטערע אַרגאַניזאַציעס קאמפּינים אויפ'ן פאַרלאַנג פון די באַאָרד מיט גלידער פון שיקאַגאָ, קענעדאָ און פילאַ- דעלפּיא, איז באַשלאָסען געוואָרען צו אַרגאַניזירען אַרגאַניזאַציעס קאמפּינים אין דער מאָנטרעאַלער און סאָראַנטאָער דרעס אינדוסטריע, אין פילאַדעלפּיא און שיקאַגאָ. די דאָזיגע אַרבייט דורכצו- פיהרען איז איבערגעגעבען געוואָרען דעם גענעראַל אָפּיס פון דער אינטערנע- שאַנאַל, וועלכער האָט אויך באַקומען די פולע רעכט צו באַשטימען, ווען און ווי אַזוי די אַרגאַניזאַציעס אַרבייט אין אַט די שטעט זאָל געפיהרט ווערען און ווען זי זאָל זיך אָנפאַנגען.

די דזשענעראַל עקזעקוטיוו באַאָרד האָט אויך באַשלאָסען זיך צו פאַרמיני- טערעסירען מיט די ניי-יוניאָן פאַר- קעטס, וואָס זיינען אויסגעוואַקסען אין דער מידעל און ווייטער וועסט. צו די- זען צוועק איז באַשלאָסען געוואָרען, אַז פרעזידענט שלעזינגער זאָל באַזוכען די וויכטיגסטע קלאָק-צענטערס אין דער מידעל-וועסט און אין די שטעט אַרום דעם פאַציפישען קאָוסט. פרעזידענט שלעזינגער געפינט זיך שוין אויפ'ן וועג צו ערפילען זיין פליכט פאַר דער איני- טערנאַשאנאַל.

(פאַרזאַצונג אין נעקסטען נומער)

רעזאָלוציע.

מיר, די אַרבייטער פון מ. קאפלאַן שאַפ, 265 וועסט 37טע סטריט, פאַר- זאַמעלט ביי אַ שאַפ מיטגליד, באַשליסען איינשטימיג צו באַדאַנקען אונזער ביר- געס אַנזעט, ברודער י. מילער, ווי אויך די יוניאָן אַלס אַ גאנצע, פאַר די נומעס, וואָס זיי האָבען געמאַך אין באַצונג צו קאָלעקטען 14 הונדערט דאָלאַר אין וויי- דזשעס, און מיר פאַרמליכטען זיך צו שטעלן אַלע מאל מיט אונזער יוניאָן. מיט ברודערליכען גרוס. מ. אַסיפּאָבאָ, מיטערמאַן.

ברודער שלעזינגער אינסטאלירט נייע דרעסמאכער דזשיינט באארד

(שלוש פון זייט 1)

פארשטעהט אויסגעצייכענט די לאגע און וויס ווי אזוי צו פארמיידען די פאר- נאנגענהייט מיט דער צוקונפט. שלע- זינגער האט טאקע דערמיט אָנגעפאנגען זיין רעדע.

„כיי פיערליכע געלענענהייטען, — האט דער פרעזידענט פון דער אינסטער- נעשאנאל נעזאנט, — שטאליצירען מיר זעהר אפט מיט אונזער רייכער פארנא- נענהייט. דער שטאליץ און דער רוהם פון אונזער פארנאנגענהייט האט אבער נאך א ווערט און א באדייטונג ווען מיר פארבינדען און נוצען אויס אונזער פאר- נאנגענהייט מיט דער צוקונפט פון אונ- זער אָרגאניזאציע. אונזער עקזיסטענץ ליגט נישט אין דער פארנאנגענהייט נאך אין דער צוקונפט, און איך וואלט נישט וואלט, אז איהר אלע זאלט דאס נישט געדענקען נאך היינט, ווען איהר ווערט זעלבסטשטענדיג אין אייערע גרויסע פליכטען און אויפגאבען.

„די אינסטערנעשאנאל, — האט שלע- זינגער ווייטער געזאגט — אט די אָר- גאניזאציע פון אימיגראנטען, איז שטענ- דיג געווען פון די ענערגישסטע און פראגראמירטע ארבייטער יוניאנס פון לאנד. מיר האבען די ערשטע אויפגע- הויבען דעם קאמף געגען דעם סוועט- שאפ; מיר האבען די ערשטע איינגע- פיהרט די 40 שטונדיגע ארבייטס-וואך. אבער אין דער צוקונפט וועלען אונז די 40 שטונדען נישט צופרידענשטעלען. סיי צוליב דער ענטוויקלונג פון די נייע מא- שינען און סיי צוליב דער פארנייע- רונג פון ארבייטסלאזיקייט, וועט דער ארבייטס-טאג מונען קורצער ווערען. און אויב דער קורצערע ארבייטס-טאג וועט איינגעשטעלט ווערען דא אי לאנד, וועט אונזער אינסטערנעשאנאל ווידער זיין די ערשטע צו מאכען דיווען פראגראם.“

ברודער שלעזינגער האט זיך אין זיין רעדע אָפגעשטעלט אויף דער ארבייט- לאזיקייט, וואס איז איצט אזוי פאר- שפרייט אין אלע אינדוסטריען. ער האט ערקלערט, אז די 7-שטונדיגע, 6-טאגאנע ארבייטס-וואך מוז איינגעפיהרט ווערען כדי צו מאכען מעגליך פאר אנדערע אר- ביטער אויך צו קענען ארבייטען און צו מאכען א לעבען.

ברודער שלעזינגער האט אויך גע- רעדט וועגען איינפיהרען ארבייטסלאזע- אינשורענס. „מיט אויטאמאטישע מא- שינען, וואס פארנעמען דעם פלאץ פון לעבעדיגע מענשען אלץ מעהר און מעהר, וועט אפילו אונזער א פארקירצטער אר- ביטס-וואך אויך זיין ארבייטסלאזיק- קייט“, האט פרעז. שלעזינגער ערקלערט. ער האט אויך געדערט וועגען איינ- פיהרען „אלר אידישע פענסיע“ פאר אר- ביטער. „אויב אונזער לאנד צאהלט פענסיע צו סאלדאטען, וועלכע האבען איהר געדינט אין צייט פון מלחמה, ווא- רום זאל אונזער לאנד נישט צאהלען קיין פענסיע צו ארבייטער, וועלכע האבען די בעסטע יאָהרען פון זייערע לעבענס געדינט איהרע אינדוסטריען?“ — האט שלעזינגער געפרעגט.

פרעז. שלעזינגער איז דאן צוגעק- טען צו דער פראגע פון דער באזונדער- רער דזשיינט באארד פאר די דרעס- מאכער און האט, אונטער דער גרעסטער באגרייפונג פון אלע פארזאמלטע, אויסגערופען:

„מיר צוטיילען די דזשיינט באארד, אבער נישט די ארבייטער פון די דאזיגע ביידע טריידס. די ארבייטער קענען מיר נישט צוטיילען, ווייל זיי האבען די זעלבע אינמערשטע, ווייל זיי זעלבע אירע- לען און דעם זעלבען קאמף צו פיהרען. עס ווערט בלויז צוטיילט די מענער-ש- מענט.“

אָנזייענדיג, אז די דרעס-אינדוס- טריע איז איצט גרויס אויסגעוואקסען, איז פיל גרעסער ווי די קלאָק-אינדוס- טריע, האט שלעזינגער ערקלערט, אז די צוטיילונג אין צוויי באזונדערע דזשיינט באארדס וועט זיין פאר'ן בענעפיט פון די ארבייטער אין דער דרעס-אינדוס- טריע.

נאָכדעם ווי ברודער שלעזינגער האט אָנגעוויזען אויף די פראבלעמען און די אויפגאבען, וואס די נייע דרעס-מאכער דזשיינט באארד יעט גלייך דארפן אויפגעבן; אויף די פארשידענארטיגע ארבייט, וואס זי וועט דארפן רורכפיה- רען, ווי אָרגאניזירען דעם טרייד, אויף

וואָרצלען די סוועט שטער און קעמפן פאר אלץ בעסערע און בעסערע באדי- נונגען פאר די ארבייטער אין דער דרעס אינדוסטריע, האט ער פארענדיגט זיין רעדע מיט אן אפיל פאר איינטיקייט און סאלידאריטעט צווישען די ארבייטער און ביידע דזשיינט באארדס פון דער אינ- טערנעשאנאל.

שלעזינגער'ס רעדע איז אויסגענומען געוואָרען און איז פילע מאל איבערגע- ריסען געוואָרען מיט רוישענדע אפלא- דיסענטמען. ווען ער האט פארענדיגט זיין אינטערעסאנטע רעדע, האט איהם דער נאנצער מיטינג געמאכט א באניי- סטערמע אָוואציע.

אין זעלבען זין האבען געדערט די איבעריגע רעדנער.

ער האבען באגרייפט די נייע דזשיינט באארד: מענערזשער נאנלער, אין נאך- מען פון קלאָקמאכער דזשיינט באארד, וועלכער האט דער דרעסמאכער דזשיינט באארד פארשפראכען די שטיצע אין קאָאפעראציע פון דער קלאָקמאכער יו- ניאן; גינפא, מענערזשער פון איטא- לענישען קלאָקמאכער לאקאל 48; ווייס-פרעזידענט רייזבערג, פון פילאדעל- פיא; וויליאם בלוס, טשערמאן פון קלאָקמאכער דזשיינט באארד; וואנ- דער, סעקרעטער-טרעזשורער פון קלאָק- מאכער דזשיינט באארד; העלער, מע- נערזשער פון לאקאל 17; פערלמוטער, מענערזשער פון קאטערס לאקאל 10; קורצמאן, מענערזשער פון לאקאל 9; ברעסלאוו, מענערזשער פון פרעסערס לאקאל 35; שפילמאן, מענערזשער פון דרעסמאכער לאקאל 22; אנטאניני, מע- נערזשער פון איטאליענישען דרעסמאכער לאקאל 89, און האבמאן, וועלכער איז ביז איצט געווען דער סופער-וויזער פון דרעס-דעפארטמענט.

די אלע באגרייפטע האבען אויסגע- דריקט דעם געדאנק, אז די דרעסמאכער האבען זיך אָפגעטיילט פון די קלאָק-מא- כער בלויז אפציעל, אבער נישט אין נייט, און זיי האבען פארשפראכען די הילף און קאָאפעראציע פון זייערע לא- קאלס און אָרגאניזאציעס דער נייער דרעסמאכער דזשיינט באארד.

די נייע דזשיינט באארד האט זיך גלייך אָרגאניזירט און איינגעשטעלט. עס זיינען אויפ'ן שטעל פאָרגעקומען וואהלען פאר באאמטען און די פאלגנד- דע זיינען ערוועהלט געוואָרען:

האָבמאן איז ערוויילט געוואָרען אלס דער דזשענעראל מענערזשער פון דרעס- מאכער דזשיינט באארד; וואסילעו- סקי, פון לאקאל 35, איז ערוויילט גע- וואָרען אלס טשערמאן פון דזשיינט באארד; בען עוורי, פון לאקאל 10, ווייס טשערמאן, און אנטאניני קרויע- לאר, סעקרעטער-טרעזשורער פון נייעם דרעסמאכער דזשיינט באארד.

די נייע דרעסמאכער דזשיינט באארד באשטעהט פון 24 דעלעגאטען, 8 דעל- גאטען פון לאקאל 22, 8 דעלעגאטען פון לאקאל 89, 4 פון לאקאל 10 און 4 פון לאקאל 35.

ברודער באראף'ס באגרייפונג- מעלעגראמע.

טאָרינגטאָן, קאנא, אפריל 5, 1930. מר. ד. דובינסקי, קאנא, אפריל 5, 1930. סעקר. טרעזש. א. ל. ג. ו. י.

אייך שלום זיך און און אייך ביי דער איצטיגער וויכטיגער געלענע- הייט, ווען איהר זיינט זיך צוזאמענגע- קומען אינסטאלירען די נייע דזשיינט באארד פון דער דרעס און ווייסט מא- כער יוניאן, און איך שיק אייך מיינ הארציגסטע באגרייסונג. איך בין זעהר צופרידען, ווייל איך האב גרויסע האפ- נונגען, אז דויער באשלוס פון גענ. עקס. באארד אויפצולעבען די דזשיינט באארד אין דער דרעס-אינדוסטריע וועט צוריק- ברענגען די יוניאן צו איהר הונדערט- פראצענטיגער שטארקייט.

צו אייך, באאמטע און אקטיווע מיט- גלידער, רוה איך און בעט אייך צו ווייזען דעם גענ. עקס. באארד, אז זייער גלויבען אין אייערע פעהניקייט און אי- בערגעבנהייט צו דער יוניאן איז א בארעכטיגטער.

איהר טאָרט זיך אויף קיינעם נישט פארלאזען. איהר האט נישט אויף וועמען ווארפען די שולד. איהר זיינט איצט די בעלי בתים פון דער לאנד, און איך

בין איבערצייגט אז איהר וועט זיך אויסווייזען אלס דערוואקסען צו דער אויפגאבע.

פאָרווערטס, ברודער און שוועסטער, מיט דער איבערגעבנהייט און מיט דער ליבע וואס מיר האבען פאר דער אר- ביטער-באוועגונג! לאָמיר ארבייטען

(שלוש פון זייט 1)

זענען די גרויסע ארבייטסלאזיקייט, ער- האט אויסגעדריקט די האפנונג אז די שרעקליך שלעכטע צייט וואס די ארביי- טער פון אונזער אינדוסטריע מאכען איצט דורך, וועט זיי נישט ארונטערשלא- גען פון מוט און זיי וועלען פאָרטזעצן די גרויסע און וויכטיגע ארבייט פון אויפהאלטען זייערע אָרגאניזאציעס.

אין די פאר טעג, וואס שלעזינגער האט פארבראכט אין קליולאנד, האט ער אויך גרינדליך באשפראכען מיט די באאמטע פון דער קליולאנדער דזשיינט באארד דעם צושטאנד פון דעם סטרייט געגען בלומפילד און די אנדערע פיער דרעס-באסעס, וועלכען מיר האבען שוין אויבען דערמאנט. עס איז נאנץ וואר- שייןליך אז דער סטרייט וועט איצט אויפגעבען ווערען, אבער מיט דער פארשטענדיגס אז געקסטען סיאן זאל דער סטרייט געגען זיי באנייט ווערען. אין אנדערע ווערטער, אז די יוניאן וועט נישט לאזען די פינה שפער אפריכען ביז זיי וועלען זיין געצוואונגען אויפצו- געבען זייער אָפגע-שאפ משונות און זייערע אויטסייד סוועט-שעפער. די קליולאנדער ענגלישע פרעסע איז זעהר סימפאטיש צו אונזער יוניאן און צו אונזער מעסינגקייט געגען די סוועט-שע- פער, און עס איז מעהר ווי זיכער אז צו יעדער צייט ווען מיר וועלען באנייען דעם קאמף געגען דיע פיהר באסעס, וועט די קליולאנדער פרעסע זיין מיט אונז.

אין שיקאגא האט ברודער שלעזינגער פארבראכט פינה טעג. ער האט אָרדע- מירט א מיטינג פון דעם דאָרטיגען דזשיינט באארד, צו וועלכען עס זיינען אויך געווען איינגעלאדען א גרויסע צאָהל שאפ-טשערייטע און אקטיווע מיטגלידער פון די דאָרטיגע לאקאלס. ער האט אויך געהאט עמליכע קאָנפערענצען מיט דער פירמע שנקער, מיטעל און וויינשטאָק, וועלכע האט באשלאסען צו עפענען א ברענסט פון איהר שיקאגא-ער פעקטארי אין א שטאָרט אויסער שי- קאגא. די 200 ארבייטער פון דער שי- קאגא-ער פעקטארי זיינען נאָכטיליך אלע דאנענען צו ערלויבען די פירמע אזא ברענסט-שאפ צו עפענען. די אָנגעלע- גענהייט איז נאך פאָרלויפנדיג נישט געסע- טעלט, אבער עס איז מעהר ווי זיכער אז דער כנסוד וועט ווערען אויסגעגליי- כען אויף אן אופן, וואס וועט זיין פאָר- שטענדיג צופרידענשטעלענדיג פאר די אר- ביטער.

שלעזינגער האט אויך געהאט א קאנ- פערענץ מיט די אָפיסערס פון דער שי- קאגא-ער קלאָק און סוט מאַנופעקטור- רעס אסאָסיאציע. די מאַנופעקטור- רעס האבען זיך שטארק באקלאָגט אז דער קלאָק טרייד אין שיקאגא ווערט פון יאָהר צו יאָהר אלץ קלענער. די אורזאכע וואס זיי האבען אָנגעגעבען פאר דעם איז וואס די ארבייטער ארבייטען

הערמאניש פאר א שטארקער און מער טייער יוניאן, אזוי אז די מיטגלידער וואלען האבען דעם בענעפיט וואס א שטארקע יוניאן קען געבען. ברודערליך אייערער, אברהם באראף, מיטגליד פון לאקאל 22.

פרעזידענט שלעזינגער'ס באזוך אין קליולאנד און שיקאגא

פון וואך. אונטער שטיק-ארבייט וואל- טען צוגעקומען מאַנופעקטורערס, אונ- טער וואך-ארבייט פאלען זיי אָפ, — האָר- בען זיי גע'טענה'ט. פרעזידענט שלע- זינגער האט זיי ערקלערט אז דער סיט- טעם פון וואך-ארבייט עקזיסטירט נישט בלויז אין שיקאגא, נאך כמעט אין יעדען קלאָק צענטער פון לאנד און אז עס איז זיין איבערצייגונג אז דער טרייד אין שיקאגא איז נישט געוואָרען קלענער צוליב וואך-ארבייט, נאך צוליב די פיעל טיפערע אורזאכע, וואס דער דרעס טרייד איז דורך די לעצטע אייניגע יאָהר ריזיג אויסגעוואקסען. דיווע צוויי טריידס, האט זיי שלעזינגער ערקלערט, פיהרען אן צווישען זיך א שטארקע קאמף צו פאר- נעמען דעם ערשטען פלאץ אין דער אינ- דוסטריע און מיט וויפיל עס געווינט אין טרייד, מיט אזוי פיעל פארלירט דער צווייטער טרייד.

די הויפט באאמטע פון דער אינסטער- נעשאנאל מאַכען איצט א גרינדליכע אונטערזוכונג פון די צושטענדע אין דיווע צוויי טריידס.

פרעזידענט שלעזינגער האט אויך גע- האט א מיטינג מיט קאָמיטעס פון אלע אינטערנעשאנאל לאקאלס אין שיקאגא וועגען אָנפאנגען אן אָרגאניזאציע-אָנ- קאמפין אין דער דאָרטיגער דרעס אינ- דוסטריע. אין שיקאגא זיינען דא נאך הענט צו 7,000 דרעסמאכער, מענער און פרויען, אבער בלויז א קליינע צאָהל אר- ביטען און פארדינען ווי מענשען. די גרויסע, גרויסע מאַיָריטעט ווערען פון זייערע באַסעס עקספּלואַטירט אויף דעם ערנסטען אופן. אלע איבעלען וואס די דרעסמאכער פון ניו יאָרק און פון אַנ- דערע שטעט האבען שוין לאַנג אָפגע- שאפט, עקזיסטירען נאך אלץ אין שר- קאנא. נידעריגע ווידרשטעס, לאנגע שטונ- דען און קיין ברעקעל רעספעקט פאר דעם ארבייטער. מאַכט אן ארבייטער א קור- מע מינע, ווערט ער אַרויסגעוואָרפן פון שאפ.

די קאָמיטעס פון די שיקאגא-ער לא- קאלס האבען צוגעשטעלט צו ברודער שלעזינגער'ן מאַבעלען פון ווידרשטעס וואס דרעסמאכער פארדינען אין שיקא- גא. אין פיעלע שפער פארדינען מיר- לאך אפערירטאָרינס נישט מעהר ווי צע- רלאָר א וואך, ארבייטענדיג 52 שטונ- דען א וואך. דאָס מינט אז פיעלע בא- סעס צאָהלען זייערע אפערירטאָרינס אזוי ווייניג ווי צוואַנציג סענט א שטונדע.

אין א סטייטמענט פאר דער פרעסע האט שלעזינגער ערקלערט, אז די אינ- טערנעשאנאל וועט אָנפאנגען א דרייוו צו אָרגאניזירען די שיקאגא-ער דרעסמא- קומען אין שיקאגא און אָנפאנגען פאר- האַנדלונגען מיט די דרעס מאַנופעקטור- רעס פאר א פרידליכען סעטלמענט. אויב דאָס וועט נישט געלינגען, וועט די אינטערנעשאנאל זיך באַלד אָנפאנגען צו צוגרייטען ארויסצורופען די שיקאגא-ער דרעסמאכער אין א דזשענעראל סטרייט.

דער מאַגען ?

עקם-לאקם!

אין דער אמעריקאנער ארבייטער באוועגונג

פון פ. קראקאווסקי

די ארבייטסלאזונגקייט, וואס הערשט אין לאנד איז נאך אלץ באזונדערס גרויס. פאר די וואל סטריט ספערק לאנטען זיינען שוין געקומען בעסערע טעג. פאר די ארבייטער עקזיסטירען אבער נאך אלץ די אלטע צרות און זאָרען, וואס עס ברענגט מיט זיך די ארבייטסלאזונגקייט.

די צרות און זאָרען זיינען אזוי גרויס, אז ווי האָבען שוין אפילו געדוירט אויף אונזערע רעגירונגס-קרייזען אין וואשינגטאָן, און די געזעצגעבערע קערפערשאפטען אין דער הויפט שטאָרט פון אונזער גרויסער אמעריקע האָבען זיך אָנגעפאנגען צו פאראינעם-סירען מיט אַט דעם פראָבלעם.

סענאטאָר וואנגער פון ניו יארק האָט אריינגעטראָגען אַ געזעץ-פראָיעקט אין סענאט, וועלכער פארלאנגט מלוכה-הילף פאר די ארבייטסלאזע ארבייטער מאסען אין לאנד. די סענאט קאמיטע האָט צו דיווען צוועק אראנזשירט אַ "הירינג" וועג צו אַט דעם געזעץ-פראָיעקט און ביי דער דאזיקער הירינג האָט פרעזידענט גיין פון דער א. פ. א. און 5. געהאלטען אַ זעהר אינטערעסאנטע רעדע לטובת סענאטאָר וואנגער'ס ביל. אין אַט דער רעדע פארלאנגט דער פארטרעטער פון די אמעריקאנער ארבייטער אַ סך מעהר ווי דער געזעץ פראָיעקט זאָגט צו.

צוליב דער וויכטיגקייט פון דער פראגע, ברענגען מיר דאָ עטליכע אינ-טערעסאנטע אויסצוגען:

1. אויב די רעגירונג וועט גלייך ניט געמען קיין שריט געגען ארבייטסלאזונג-קייט, האָט גיין אָנגעפאנגען זיין רעדע — וועט מען אָדער מוזען איינ-פיהרען אַ פענסיע פאר די, וואס געהען אַרום אָהן דוואבס, אָדער עס וועט אויסברעכען אַ רעוואָלוציע אין לאנד.

גיין האָט געבראכט פאקטען און ציפערען, אז די לאנד איצט איז אַן אומערטרעגליכע. איבער 3 מיליאָן 700 טויזענט מענטשען — 25 פראָצענט פון אלע ווידעו-ארבייטער — געהען אַרום אָהן דוואבס, און די רעגירונג טוט כמעט גאָרניט ווי צו העלפען. און ניט נאך לידען נויט די קנאפּע 4 מיליאָן מענטשען מיט וויערע פאמיליעס, נאך עס ווערט אויך אָפּגעשוואכט די עקאָנאָמישע פענסקייט פון אלע אינדוסטריען. אין די לעצטע דריי סאַנאַט, צום ביישפּיל, האָט בען די איינוואוינער אין אמעריקא צוליב דער ארבייטסלאזונגקייט געהאט מיט טור-ענט מיליאָן דאָלאַר ווייניגער, ספּעציעל דינגמאָנדי ווי פריהער. דאָס הייסט דעריבער, אז ווי האָבען געמוזט קויפֿען מיט ווייניגער טויזענט מיליאָן דאָלאַר פראָדוקטען, און אזא זאך רופט זיך נאָ-טירליך זעהר שטאַרק אָפּ אין אלע טרייירס און אינדוסטריעס.

גיין האָט אויך איבערראשט איינע סענאטאָרען ווען ער האָט געוויזען, אז אין די לעצטע דריי יאָהר, אין די צייטען פון דער זאָנענאנטער פראָספעריטי, איז די ארבייטסלאזונגקייט קיינמאָל ניט קלע-נער ווי 9 פראָצענט.

דערביי האָט דער פרעזידענט פון דער א. פ. א. געוויזען, אז נאך אַ גרויסער טייל פון דער פאראנטוואָרט-ליכקייט פאלט אויף די פארביסענע סאנאטען פון די פארשידענע אינדוסט-ריע, וואס האָבען פיינט די יוניאָנס.

די יוניאָנס וואָלטען געקענט פיל ארויסהעלפען צו לייזען דעם פראָבלעם, האָט גיין ערקלערט, אָבער מיר זעהען נאָר, אז אין אַזעלכע אינדוסטריעלע צענטערען ווי רעמאָנט און טאָלידאָ, האָט בען די גרויסע באַלעבאָסס אַ גרעסערע שטאָל צו דער אַמעריקאן מערערישאַן און לייבאָר ווי צו די קאָמוניסטען. און ווען דער קריזיס קומט אָן, וואָרען ווי ארבייטער ארויס אויפ'ן נאָס, און פארלאזען זיך אויף דעם, אז די משאָ-רייטס וועלען אויף ווי אַכטונג געבען.

ווען די טריידי-יוניאָנס וואָלטען ניט געהאט געגען זיך די אלע מעכטיגע באַ-לעבאָסס, וואָלטען ווי געקענט אַרויס-העלפען וויערע מעכטערס איבערצוקומען כאַטש די סענאט-ארבייטסלאזונגקייט, איי-ניגע פראָגעסירטע באַלעבאָסס ארביי-טען מאַכען צוזאמען מיט די יוניאָנס און שאַפֿען אַנטרעס פאר דעם צוועק.

דערען וויערע מאַסאָס און די רעגירונג מוז אויך געמען שריט געגען דער אר-בייטסלאזונגקייט, אָניט וועט קומען אַ צייט, ווען עס וועט קיין אנדער בריחה ניט זיין ווי אויסטיילען פענסיעס פאר די ארבייטסלאזע. אודאי איז בעסער, אז מענטשען זאָלען קריגען געלד פאר ארבייטען, אָבער אויב זיי געהען אַרום הונגעריגע אַ לענגערע צייט, וועט די רעגירונג זיין געצוואונגען זיי עפעס צו געבען. אנדערש איז אַ רעוואָלוציע אומפאראַמירליך, האָט גיין געזאָגט. דער פרעזידענט פון דער אַמעריקען מערערישאַן און לייבאָר האָט אָנגעג-בען פיער זאכען, וואס קענען געטאָן ווע-רען אום צו לינדערען די לאנד.

1. די רעגירונג דארף עפענען פרייע איידושענסים, וואס זאָלען געפינען דוואבס פאר ארבייטער.

2. די ארבייטער, וואס פארלירען וויערע דוואבס דורך דער איינפיהרונג פון מאַשינען, זאָלען געהאַלפֿען ווערען דורך עקספּערטען-ראַטענבער און טריידי-סקולס אויף אזא אופן, אז זיי זאָלען קענען קריגען נייע ארבייט מיט קיין קלענערען איינקומסט ווי פריהער.

3. מען מוז געפינען ארבייט פאר מיטעל-הירענע און עלטערע מענטשען. פאר דיווען צוועק דארף מען גענוי בא-טראכטען אלע דוואבס און זעהען וואו די עלטערע ארבייטער פאסען זיך אַריין.

4. עס דארף זיין אלעמאָל אָנגע-גרייט אַ פראָגראַם פון פאָבליק קאָנ-סטראַקשאַן ארבייט אום צו שאַפֿען דוואבס אין פאל פון אַ קריזיס. וועגען דעם רעדט מען שוין יאָהרען און יאָהר רען און פונדעסטוועגען, ווען דער איי-טיגער קריזיס איז געקומען, האָט די רע-גירונג וועגען דעם נאך אלץ ניט געהאט קיין געזעץ און קיין מיטעל דאָס אַריי-צוברענגען אין קראַפט.

אין באַצונג צו די קריזיסען, האָט גיין געזאָגט, אז עס איז שוין צייט צו רעדען וועגען אַ סאַטאָניגע ארבייטסוואָך, וואָרום די איינפיהרונג פון קלענערע שטונדען איז די בעסטע רפואה צו אר-בייטסלאזונגקייט.

ריינ'ס ערדוואָגען האָט געמאכט זעהר אַ גוטען איינדרוק אויף דער סע-נאט קאמיטע. צוזאמען מיט איהם האָט אויך געזאָלט ערשיינען נאָרמאַן מאַסאָס, דער סאַציאַליסטישער פיהרער, אָבער ער האָט ניט געקענט קומען און ער האָט צוגעשיקט אַ בריעף.

אין דעם בריעף זאָגט גענאָסע טהאָ-

מאָס, אז עס איז די מליכט פון דער געזעלשאַפט זיך צו זאָרגען פאר די אר-בייטער, וועלכע ווערען ארויסגעוואָרפען פון וויערע דוואבס.

פאר אלעמען זאָרנט זיך די רעג-ירונג, ערקלערט טהאָמאָס, די פערדראַל רעזירוו סיסטעם זעהט דערצו, אז די באַנטימענשען זאָלען ניט ליידען. דער טאָריע באַשיצט די מאַנופעקטשורערס, און דער קאָנגרעס דיסקוטירט איצט ווע-גען מיטלען צו העלפען דעם פארמער.

אָבער פאר די ארבייטסלאזע איז דערווייל נאך גאַרנישט געטאָן געוואָרען. עס איז דער גרעסטער פארברעכען, אז די אַרימע מאַסען זאָלען מוזען צאָהלען פאר דעם, וואס די אינדוסטריע פראָ-גרעסירט און פיהרט איין מאַשינען. יעד-דע אימפּראַוועמענט אין מאַשינערי וואָלט געדארפט פיהרען דערצו, אז די ארבייטער זאָלען גאַרנישט פארלירען, נאך קריגען מעהר פרייע צייט פאר זיך. די פערדראַל רעגירונג וואָלט געדארפט ווויזען אַ ביישפּיל און איינפיהרען די סאַטאָניגע וואָך.

פרעזידענט וואווער דינט אַפּ זיינע וואָל סטריט באַלעבאָסס, וועלכע האָבען איהם געמאכט פאר'ן ערשטען בירגער פון דער גרויסער מדינה, אויף אַ העכסט דאָנקבאַרען אופן. ניט לאַנג צוריק האָט ער באַשטימט פאר'ן העכסטען ריכטער-זאָגט פון לאַנד משאַרלס אייווענס יוהו, וועלכער איז אַ מיפּישער פארטרעטער פון גרויס-קאָפיטאַל. האָט ער אָבער דערמיט נאך ניט גענוג יוצא געווען און האָט גלייך דערנאָך באַשטימט אַ אויס-געשפראַכענעם יוניאָן פּרעסער אויפ'ן אָרט פון'ן פארשטאָרבענעם סופּערס קאָרט ריכטער סטאנפאָרד.

געגען דער באַשטימונג פון דעם „יעלאָר דאָג" דזשאָדוש פאַרקער איז שאַרף אַרויסגעטראָטען די גאַנצע טריידי-יוניאָן באַוועגונג אין לאנד.

פרעזידענט גיין, פון דער אַמעריקען מערערישאַן און לייבאָר, האָט צוגעשיקט צום סענאט אַן אָפיציעלען פראָטעסט פון דער אָרגאַניזירטער ארבייטערשאַפט געגען פאַרקער'ס באַשטימונג.

דעם פראָטעסט האָט גיין אַדרעסירט צו די סענאטאָרען באַראַח, גאַריס און אָווערמאַן פון דער דזשורדישערי קאמיטע, און אין איהם גיט גיין אַן אַן אויספיר-ליכען ליסט פון אַרגומענטען, פארוואָס פאַרקער'ס נאָמינאַציע טאָר ניט גוטע-הייסען ווערען.

ווי אזוי צו געווינען מיטגלידער פאר דער יוניאָן

פון מ. צינקין

אז אזא קאָמפּעין וואָלט געבראכט גרוי-סע רעוואָלטאציען.

א דזשאַבער האָט, לאָמיר זאָגען, צוויי יוניאָן קאָנטראַקטאָרס און צוויי ניט-יוניאָן, איז וואָלט געווען זעהר אַ גוטע זאך, ווען מען בריינגט צוזאמען צו אַ מיטינג די אַרבייטער פון אלע פיער קאָנ-טראַקטאָרס און זאָלען זיך די אַרבייטער פון די ניט-יוניאָן קאָנטראַקטאָרס אר-בערציגען מיט וויפּעל זיי זיינען ערגער אָפּ פאר די אַרבייטער אין די יוניאָן שפּעצער. און די זעלבע זאך קען געטאָן ווערען מיט די אַרבייטער פון צוויי אינ-סייד מאַנופעקטשורערס אָדער צוויי דזשאַבערס. און די ווירקליכע רעוואָלטא-ציע פון אַזעלכע מיטינגען זאָלען ווייט און ברייט פאַרעפנטליכט ווערען אין דער פרעסע. דאָן דארף ווערען דער מאַטיוו אין דער יוניאָן גוטא צוצוהיען וואָס מעהר די מעכטערס צו אַקטיווי-טעט, צו שאַפֿען וואָס מעהר אַקטיווע יוניאָן-לייט. עס דארף אויך געשאַפֿען ווערען אַ ברייטע ענטערטעינמענט פאַר-לייט, וועלכע זאָל האַלטען דעם ריינג-אויספּילער וואָס נאָהענטער צו זיין יו-ניאָן. די יוניאָן טאָר עהר-ניט זיין דער פלאַץ, וואו מ'קומט און מ'באַצאָלט דייט עטליכע מאל אין יאָהר, אָדער וואו מ'קומט מיט אַ קאָמפּליץ איין מאל אין אַ שטימט. די יוניאָן מוז זיך גייסטיג צוזעצן אַ היבש ביסעל געהענטער צו דעם מעכטער ווי אין די פריהערדיגע ציי-טען, ווען מ'האָט געקענט ווערען די

צווישען יוניאָן-לייט איז אָנגענומען, אז עס איז בעסער, סאי מאַראַליש און סאי פינאַנציעל, צו אַרבייטען אין אַ יוניאָן-שאַפּ ווי אין אַן אָפּען-שאַפּ, און טאַקע דערפאַר זיינען זיי אזוי מיט לייב און לעבען פאר דער יוניאָן. איז ווען די אַרבייטער אין די ניט-יוניאָן שפּעצער וואָלטען אויך אזוי געפיהלט און פאַר-שטאַנען די זאך ווי די יוניאָן-לייט, וואָל-טען זיי דאָך אויך געקומען אין דער יו-ניאָן און געמאכט וויערע שפּעצער פאַר יוניאָן-שפּעצער, איז פאַרוואָס קומען זיי ניט אין דער יוניאָן, ווייל זיי זיינען נאך ניט געקומען צו דעם דאָזיקען פאַר-שטאַנען, פאָגליך דארף זיך די יוניאָן געמען צו דער אַרבייט, איבערציגען די יעניגע אַרבייטער, אז עס איז בעסער פאַר זיי צו זיין יוניאָן-לייט און צו אַר-בייטען אין יוניאָן-שפּעצער. אָבער דאָס מוז געטאָן ווערען מיטעמאָשט און גרינגלעך, ניט מיט קיין פוסטע פראָגען און ניט מיט קיין אויבערפלעכליכע און שרייענדיגע ליפּלעסס. מען דארף יענע אַרבייטער איבערציגען מיט ציפערען, אז דער פאַרדינסט אין אַ יוניאָן-שאַפּ איז אַ העכערער ווי אין דעם נאָר-יוניאָן-שאַפּ, אז די שטונדען זיינען קיצערע און אז די סאַטיספאַציע איז אַ בעסערע, און אזוי אין אלע איבעריגע פונקטען. אָבער דאָס מוז געטאָן ווערען וואָל-טען, ווייל אין אַ יוניאָן-לייט איז אַ

דער פרעזידענט פון דער אַמעריקען מערערישאַן און לייבאָר ציינט אָן, אז פאַרקער האָט ביל איצט אלס דזשאָדוש זיך אַרויסגעצייגט פאַר אַ שונא פון אר-בייטער און בלינדער פאַרטיידיגער פון די פרווילעגירטע עקספּלאָאטאַטאָרס. ער באַרופט זיך אויף דער באַריהטער ענט-שיידונג פון פאַרקער וועגען „יעלאָר דאָג" קאָנטראַקטס, וואָס איינצעלנע מאַנופעק-טשורערס האָבען געזוכט אַרויסצוצווינגען אויף אונאַרגאַניזירטע קוילען-מאַשינע-רס פון וועסט ווירדזשיניאַ. אזא מאַן, זאָגט גיין, טאָר ניט פאַרנעמען אזא וויכטיגען אַמט, ווי דער הויפט ריכטער פון לאנד, וואו איהם קומט אויס צו ענטשיידען דעם שיקזאל פון מיליאָנען מענטשען.

די אינטערנעשאַנאַל ליידיס גארמענט וואָיקערס יוניאָן איז געווען צווישען די ערשטע טריידי יוניאָנס אין לאנד, וואָס האָט זיך גלייך סאָלידאריזירט מיט פרעזידענט גיין'ס פראָטעסט. כענ-דזשאַמין שלעזינגער, דער פרעזידענט פון דער אינטערנעשאַנאַל, האָט ארויסגע-שיקט אַ טעלעגראַמע צו אלע דריי מיט-גלידער פון דער דזשורדישערי קאמיטע מיט אַ שאַרפען פראָטעסט געגען פאַר קער'ס באַשטימונג. שלעזינגער האָט אויך אַרויסגעשיקט אַן עהנליכע טעלע-גראַמע צו די סענאטאָרען וואנגער און קאַפּלאַנד, פון ניו יארק סטייט, און צו אַ גאַנצע רייע אַנדערע סענאטאָרען.

לויט דעם באַריכט פון גענעראל סעק-רעטער פון דער סאַציאַליסטישער פאַר-טיי אין אַמעריקא, וועלכע ער האָט אָפּ-געגעבען אויפ'ן פערטליכע-היליגען טיג-טינג פון דער פאַרטיי, וואָס איז נאָך וואָס אָפּגעהאַלטען געוואָרען אין לאַנד-אנדזשעלעס, האָט די סאַציאַליסטישע פאַרטיי אין לויף פון די לעצטע דריי חדשים געוואונען דריי טויזענט מיט-גלידער.

פון די פערמער-שפּעצערע פערדרא-ציעס, האָט דער אידישער סאַציאַליסטי-שער פאַרבאנד געוואונען אַמטשטאַרסטען אין דעם לעצטען מעכטערשיף דרייוו.

אין סעקערטער סיניאָר'ס באַריכט זיי-גען געווען אויך אַנדערע דערמעהערענע טיילען וועגען פאַרשידענע אַרבייטען פון דער סאַציאַליסטישער פאַרטיי-עסטיגקייט. די עקזעקוטיוו האָט אויך איינגענו-מען די פראגע פון ארבייטסלאזונגקייט אין האָט אויסגעארבייט אינסטרוקציעס צו די אַרטיגע אָרגאַניזאַציעס וועגען דעם קאמפּיין אַרום דער פראגע. זי האָט אויך אָנגענומן דעם טעקסט פון אַן אָפיציעלען ערשטעם מאַי מאַניפעסט און אַרויסגעפאָרעט די אָרגאַניזאַציעס צו אַנטוויקלען אַ ברייטע באַוועגונג אַרום דעם ארבייטער יום טוב אין פאַרבינדונג מיט די שטרייט-אישוס פון טאָג.

מחיצה צווישען דער „יוניע" און דעם מעכטער. דערצו דארף מען זעהן, אז דער בעאמטענטום פון דער יוניאָן זאל זיין אַ אינגערער, אַ מאָדערנערער, אַן ענגליש-שפּעצערער, ער זאָל זיין מעהר צום האַרצען דעם היינטיגען, נייעם אַמע-ריקאַנעזירטען און אַמעריקאַנעס עלע-מענט, וועלכען מיר קריגען יעצט אַריין אין דער יוניאָן.

דאָן דענס איך וואָלט ניט געשאדט צו האָבען אַ באַזונדער לאַקאַל פאַר די פינ-שערס, דרייפערס און עקזאמינערס. ווי עס איז יעצט, זיינען זיי דער שוואַכ-סטער און אָפּגעשטאַנענער עלעמענט אין אונזער יוניאָן. אַ באַזונדער לאַקאַל וואָלט זיי אויסגעלעבט, וואָלט געשאפֿען אַ נייעם אַקטיווען עלעמענט אין דער יו-ניאָן צום גוטען און בענעפיט פאַר זיי און פאַר דער גאַנצער יוניאָן אין אַלע-מיין. פריהער, אז מיר זיינען געווען צוזאמען מיט די קלאָמאָכער, איז אזא זאך געווען ניט פראַקטיש. אין יענער דזשאַניט באַדער איז שוין אזוי אויך געווען צופיעל לאַקאַלען און צופיעל סר-מל, אָבער איצט וואָלט דאָס געווען זעהר אַ גוטע זאך. מיר גויסטיגען זיך דאָך אין אַקטיווע, באַוואוסטזיגנע מעכ-טערס, און אזא לאַקאַל וואָלט געשאפֿען נאָר אַ נייעם מעטיגען עלעמענט אין דער יוניאָן. וואָס האָט אָבער דאָס צו טאָן מיט אַן אָרגאַניזירטען קאמפּיין? וועט מען סתמא פרגעסן. איך דענק אָבער, אז דאָס האָט אַ סך צו טאָן מיט דעם, ווייל דורך דעם וואָלט אונז צוגעקומען נאָך אַקטיווע, בעסערע און שטאַרקער יוניאָן-לייט, וועלכע פאַרשפרייטען מעהר און מעהר דעם געדאַנק און דעם אידיעל פון דעם טריידי-יוניאָניזם.

היימישע מידלעך

א דערוואקסענע מיידעל.

ישראל איסערס האט זיך סאי אלס פאטער און סאי אלס מאן געפירט אין הויז זעהר שטרענג. זיינען די נעשעס טען שלעכט געמאכט, און שלעכט איז אייגענטליך געווען זייער שטענדיגער צור שטאנד, איז ער געווען אדאיר שטרענג און פארצארגעט. טאמער האט אמאל פאסירט, אז א נעשעסטעל האט זיך אויסגעלאזט נאך און ער האט פארדינט א פאר צענדליג רובעל, איז ער אדאיר געווען ביי זיך תקיף. הייסט עס, אז ער איז דאך נישט אבי ווער, טא האט זשע קינדער, דרך ארץ! און מיט גדלות און שטרענג ווענדעט ער זיך שוין צו דער ווייב:

— קיילע, דערלאנג מיר א שטארקע נאָלז טיי.

און צו די קינדער, וואָס געפינען זיך אין שטוב און מענען זיי האלטען זיך שטיל און פירען זייער שפילערייע און שמועסען כמעט ווי בסוד, איז פאר איהו אלץ צופיל העז'דיג. צו זיי ווערט דעם ער זיך נאך שטרענגער:

— וואָס האָט איהר זיך, חבֿרה, צע-הוליעט? לאָזט זיצען רוהיג!...

האָט מען טאָקע פאר איהם מורא גע-האט, סאי א ווייב, סאי די קינדער, פון דעם קלענסטען ליבעלען, ביז דער על-טערער, נאָלדען.

עס איז נאך א גליק וואָס ישראל איסערס האָט נישט ליב צו לאַנג צו זיצען אין שטוב. צי עס איז דאָ וואָס צו מאַן אויפ'ן מאַרק אָדער אין גאָס, צי נישט, איהם ציהט צו מענשען, צו סוחרים, צו הענדלער, אָדער גלאַט צו שמועסען מיט מענשען ווענען מסחר.

אויפ'ן מאַרק, צי אין גאָס, איז ער שוין נאך אַן אנדערער, אַן איידעלעך רער, אַ גוטמוטיגער, און זאָל ער נאך פארמאָנען, וועט ער אפילו באַרגען יע-נעם אַ גמילת-חסד.

ווי אָבער ער קומט אין זיין איי-גענער שטוב, צווישען זיינע אייגענע, ווערט ער אַן איבערגעקערטער. נישט דער זעלבער ישראל איסערס. קיין זאך געפֿעלט איהם נישט.

און אַט כאַפּט ער זיך, אז אויף אַ פענסטער שטעהען צוויי בלומען-טעפּ, קען ער נישט פארשטעהן צו וואָס דאָרף מען דאָס האָבען. נאך זיין מיינונג, פאר שטעלען זיי איהם בלויז די שוין. און אויב די געשטענען זיינען אין יענעם טאָג צו שלעכט געווען, מוז שוין נאָלדען צונעמען די וואָואַנעס פון פענס-טער און שטעלען זיי ערגעץ אנדערש.

כאַפּט ער זיך, אז אויפ'ן טיש ליגט דער אויסגעשטריקטער טישטוך, וואָס נאָלדען האָט אליין אויסגעשטריקט, קיין נער אין הויז ווייסט נישט פארוואָס, אָבער ער איז אַ דע-שונא פון דעם דאָזי-נען טישטוך, און ער פראַטעסטירט:

— צו וואָס אינמיטען דער וואָך זאָט מין יום-טוב? און איהר ווייסט דאָך, אז איך האָב מיינט אַט די שמאָכטע!... און אמאל געפֿעלט איהם נישט, ווען ער איז אין שטוב, און מען קערט אויס די פֿאַרלאַנגע.

— איך וואָלט געוואָלט וויסען צו וואָס אינמיטען דערינען קערען די שטוב? עס איז-אזוי אויך גוט. מען לאָזט נישט זיצען אַ וויילע רוהיג, צו אַלדזשואַרע-יאָהר!...

ווער רעדט, אז די יונגע נאָלדען פלעגט זיך אמאל פארנעמען און פלעגט אָנהוי-בען ביי עפעס אַן אַרבייט זינגען אַ לי-דעל, איז ער געוואָרען אויפגעקאָכט:

— וואָס פאר אַ מין זינגען אינמיטען דערינען? — עס איז דיר שטאַרק פרוי-לעך, האָ? עס טוט דיר הנאה, וואָס איך האָב צוגעלייגט צום פעקעל ווייץ אַ צעהן רובעל, האָ, טאָכטער מיינע? דיר, איז פרעהליך!

און דער יונגער נאָלדעס ליד פלעגט גלייך אָפּגעריסען ווערען, און מיט אַ לידערער, שטומער מינע פלעגט זי זיך אַנטשולדיגען.

איז אָבער ווידער דאָס אייגענע גליק — לאַנג זיצען אין הויז קען ער נישט. ציהט איהם צום מאַרק, צו מסחר, צו מענשען, אין ער געהט, אַ פארצאָרענ-טער אַרויס פון שטוב.

שטעלט שוין נאָלדען די וואָואַנעס ווי-דער אַוועק אויפ'ן פענסטער, זינגענדיג. די מאַמע געבט קערען די שטוב און די קליינע קינדער הויבען זיך אַן שפילען טומעלדיג, פרוי און הויך אויפ'ן קול... עס איז דאָ גענוג צייט: אין גאָס זאָמט ער זיך לאַנג.

איינמאָל, ווען ישראל איסערס האָט זיך, ווי זיין שטייגער איז געווען, צו שריינען אויף נאָלדען, איז די שטענדיג-שווייגענדיגע מאַמע, קיילע, ווי אַן אי-בערגעביטענע אויסגעשפּרונגען פון אַרט, און מיט אויגען פול צאָרן האָט זי זיך געוואָרפֿען צו איהם:

— זאָג מיר, משוגענער, וואָס שריי-סט אויף דער מיידעל?... דו מיינסט, אז זי איז נאך אַ קינד? פארגעסט, אז זי איז שוין אַ דערוואַקסענע מיידעל און מען דאָרף שוין טראַכטען ווענען אַ שידוך פאר איהר?... און דו קענסט בלויז שריינען.

(ערצעלונג)

פון אברהם רייזען

און דאָ איז ישראל איסערס געענ-דערט געוואָרען. אַנשטאָט צו ענטפערען דער ווייב צוריק, אָדער מיט כעס אַרויס-לויפֿען פון הויז, איז ער געבליבען זי-צען ווי צוגעשמידט, אָנגעקוקט קיילען, נאָכדעם נאָלדען, פלוצלונג באַמערקט איהר רייפֿקייט, און האָט פארשעמט אַראָפּגעלאָזט דעם קאָפּ.

און אַנשטאָט צאָרן איז זיין האַרץ פול געוואָרען מיט ליבשאַפט צו נאָלדען. אַ שידוך... ער האָט גאָרנישט געוואוסט... שוין אַ דערוואַקסענע מיידעל, ווי זי האָט זיך צובליהט!... אַ פארגעניגען צו קו-קען...

און פון דעם טאָג אַן איז ישראל איסערס געוואָרען ווייכער, טרויעריגער און פארטראַכטער.

יעדע ענדערונג, וואָס איז פארגעקו-מען אין הויז, וואָס איז געווען נישט נאך זיין געשמאק, האָט ער אָנגענימען פאר ליב, פאר אַ סנולה צו אַ שידוך. צו די פריהערדיגע צוויי וואָואַנעס, וועל-כע ער האָט אַזוי פארפֿאַלנט, זיינען צוגעקומען נאך דריי. איינע האָט זיך אַזוי צעוואַקסען, אז זי האָט צייטענ-ווייז פארשטעלט די שוין פון דער זון אין פענסטער. אָבער ישראל איסערס האָט דאָס מקבל געווען באהבה. "ווייס איך", האָט ער געטראַכט, "היינטיגע צייטען איז דאָס אַ סנולה צו אַ שידוך... אַ הויז מיט וואָואַנעס, זאָלען זיי וואַס-סען..."

און ער פלעגט אמאל אליין בשתיקה אַריינסען אין די בלומען-טעפּ אַביסעל וואַסער, אז זיי זאָלען בעסער וואַס-סען.

און ווער רעדט, אז נאָלדען האָט זיך צעוואַקסען, איז נישט נאך ער האָט איהר שוין נישט געשטערט, נאך פארקערט, ער האָט זיך בנגכה צוגעהערט, גע-שאַצט איהר שטים און געקוואַלען וואָס זי זינגט נאך נישקש'דיג, און דאָס לי-דעל אליין איז אויך נאך טשיקאָווע:

"מין דאָמער,

ברוך נישט קיין אַמע..."

נאך נישקש'דיג...

און נאָכדעם האָט זיך אָנגעהויבען אַ געהן אין שטיקערמען. מען האָט גע-קויפט "סחורה" אויף אַ קלייד פאר נאָלדען, אַ בלוזע. די סחורה איז געווען אַזעלכע געקויפטעלעכע, געבליבענע... זיין "גוסט" איז אדאיר אַן אנדערער, נאך

פרייטאג, דעם 11-טען סעפטעמבער, 1930

מסתמא מוז מען דאָך... וואָס איז שייך... אַ דערוואַקסענע מיידעל!

און ער פלעגט אליין, מיט אַ באַזונ-דער געפֿיחל, באַשאַפֿען די סחורה, און ביים מעסטען פלעגט ער הנאה האָבען צו קוקען, ווי שעהן נאָלדען זעהט אויס...

מען האָט שוין אפילו געוואנט צו פרעגען איהם מכינות:

— וואָס זאָנסטו, ישראל, געפֿעלט דיר?...

— וואָס איז שייך, מיר געפֿעלט, איך בין דען אַ מבין? — פלעגט ער אַ נכנע-דיגער ענטפערען, — מסתמא ווייסט איהר דאך בעסער... די קוויטלעך זיינען נאָנץ שעהן.

און אז ער פלעגט אמאל זעהן ליגען אויפ'ן טיש אַ געוועהנליכען טישטוך, פלעגט ער מיט גרויס גוטסקייט באַמער-קען:

— הלמאי שפרייט איהר נישט אויס דעם געשטריקטען טישטוך?

און אז ער האָט אמאל באַמערקט ווי זיין נאָלדען שטעהט פארנאָכט ביים הויף לעבען הויז מיט אַ יונגען בחור, איז נישט נאך ער איז נישט ביי געוואָרען, נאך זיין האַרץ איז פול געוואָרען מיט עפעס נייע געפֿיחלען: "מנא... זאָל זי פאר-ברענגען, נישט קיין סכנה, חלילה..."

און ווען זי איז אין אַ וויילע אַרום אַריין אין שטוב, אַ גערויטעלעכע, מיט לויכטענדיגע אויגען, און גרעסערע ווי געוויינליך, האָט ער אַביסעל פארשטעל-טערהייט נישט קוקענדיג איהר אין די אויגען אַריין, ווייך געפרעגט, און אַזוי ווי בלאַת-דיד:

— ווער איז דאָס געווען דער יונגער מאַן, כאַטש עפעס אַ לייטשישער?...

— אַ, דו מיינסט דעם בחור וואָס איך בין מיט איהם געשטאָנען ביי הויז, — דאָס איז דאך לייזער דוד דעם בעד-קערס זוהן פון אונזער גאָס, — פאר-ענטפערט זיך נאָלדען, פארשעמט.

— און אז נישט פון אונזער גאָס, חלילה, אַרט מיד דען?... וואָס מיינסטו, איך האָב מורא? — ענטפערט ער מילד, ווי אַ נייער מענש.

און ער קוקט בנגכה אויף נאָלדען, שאַצט איהר שעהנקייט, איהר חן און ער פֿיחלט, ווי זיין הויז און זיין גאָנץ לע-בען איז פול געוואָרען מיט עפעס נייע האַפֿענונגען און קומענדיגע פריידען...

רעגיסטרירט איך פאר פסח אין דער יוניטי הויז!

דער ארבייטער רינג

אין דער גרעסטער און שטארקסטער ראדיקאלער אידישער ארבייטער שרייען אויף דער וועלט.

פארמאגט — \$2,500,000.00
מיטגלידער — 83,000
ברענמשעס — 740

דער ארבייטער רינג איז דער איינציגער אר-
שער ארדען, וואָס האָט אַן אייגענעם סאניטא-
ריום פאר זיינע קאנסאָמפּטיוו מיטגלידער.

מעמבערס ווערען אַריינגענומען אין עלטער פון 18 ביז 45 יאָר.

אויב איהר זינט נאך נישט קיין מיטגליד, שליסט זיך גלייך פון!

נאך אויסקלעבונג זיך ווענדען:

THE WORKMEN'S CIRCLE
175 EAST BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

גוט און
גושמאק

פסחדיגע

מאכלים — פון מאנישעוויטץ מצה
קומען אַרויס זעהר געראטען, ווייל
אלע מעלות פון דיוע מצה און
מצה-פראדוקטען ניבען זיך איבער
אין אַלצייג וואס איהר קאכט
און באַקט פון זיי לכבוד פסח.

מצה שניט

מצה מעהל, מצה פארטעל, קעיק מעהל
איינער מצה, האָל וואָרט מצה

פון צייט צו צייט

פון ציון.

א סך פון קלאומאכער זיינען אויך נאך נים אזוי שטרענג מיט אפהיטען וואך-ארבייט.

נאך ווען עס איז די קלאומאכער און די דרעסמאכער שווער אויפ'ן האר-צען וואס די צייט איז אזא שלעכטע, וואס ארבייט איז אפילו אין מיטען סעזאן געווען שוואך, זאלען זיי זיך דער-מאנען, אז די אידען אין מצריים איז געווען נאך ערגער. און אויב עס איז זיי גיט געווען אזוי שלעכט אין מצריים, ווייל זיי האבען דארטען געהאט וואס צו עסען, איז זיי געווען שלעכט נאך-דעם, ווען זיי זיינען ארויס פון מצריים און האבען ארומגעלאנגען צו אירע מדינה.

דאס איז די איינציגע טרייסט, וואס איך קען געפינען פאר די קלאומאכער און די דרעסמאכער אין דער איצטיגער שלעכטער צייט. און אפשר נאך א טרייסט. מען זאגט מיר, אז ביי די מענער קליידער שניידער איז נאך ער-נער. און עס זיינען פאראן טריידס, וואו עס איז נאך ערגער ווי ביי די מענער-קליידער שניידער. עס איז אן אלגעמיינער אומגליק פון ארבייטסלאזיג-קייט.

אויף וואל סטריט איז ווידער גע-ווארען לעבעדיג. עס „בומט“ דארטען נאך ווי אין די אמאליגע נוסע צייטען. דער גרויסער קראך, וואס האט מיט א האלב יאהר צוריק אזוי שטארק אויפ-געטרייסעלט די באריהמטע געלט-גאס פון אמעריקא, איז, ווי עס שיינט, אין גאנצען פאררעסען געווארען. מען ספע-קולירט ווידער א מאל אויפ'ן גרויסען שטייגער, אקציעס שטייגען און געהען אויף ווי אויף הייווען — ביז עס וועט קומען א נייער גרויסער קראך.

נאך אויב אויף וואל סטריט איז אזא גרויסע פאקאפערטי, טא וואו איז די פראספעריטי אין לאנד? ווען עס שטיי-נען די אקציעס פון די עלעקטרישע פאב-ריקען, פון די אויטאמאביל פאבריקען,

פסח וואלט געווען א גאנץ שעהנער יום טוב, ווען מיט איהם וואלט זיך נים געענדיגט דער פריהלינגס-סעזאן פון קלאומס.

איך ווייס נים, אויב צווישען די אידען, וואס זיינען ארויס פון מצריים, זיינען אויך געווען קלאומאכער. אין מצריים קען מען דאכט זיך אינגאנצען אויסקומען אהן קלאומס. אבער דרעס-מאכער זיינען דארטען זיכער געווען, ווארים אהן דרעסעס קען מען אפילו אין מצריים נים אויסקומען. און אין דעם פרט קענען זיך די דרעסמאכער האלטען וויכטיגער, ווי די קלאומאכער.

ווען עס וואלטען געווען קלאומאכער צווישען די אידען, וואס זיינען ארויס פון מצריים, וואלטען זיי געוויס דאס ארויסגעהן פון מצריים אפגעלעגט אויף א ביסעל שפעטער אין סעזאן, כדי פסח זאל אויסקומען א ביסעל שפעטער און דער פריהלינגס סעזאן פאר קלאומס זאל זיין א ביסעל לענגער.

נאך ווען די אידען וואלטען גע-וואוסט, אז זיי וועלען דארטען ווערען קלאומאכער אין אמעריקא וואלטען זיי אפשר אין גאנצען נים געוואלט ארויס-געהן פון מצריים, ווארום דער גלות פון מאכען קלאומס איז אפשר אן ערגערער, ווי דער גלות פון מצריים.

מען קען נים לייקענען, אז מאכען ציגעל איז אויך נים אזא געשמאקע מלאכה, אבער ציגעל מאכען אין מצריים איז נים קיין סעזאן טרייד און הענגט נים אפ פון דער מאדע משוגעת. די ווערטען אין מצריים זיינען אזעלכע, אז מען קען כמעט דאס גאנצע יאהר נאכ-אנאנד מאכען ציגעל. גאנץ אנדערש איז עס אבער מיט מאכען קלאומס אין אמעריקא. עס איז שטענדיג א גע-שיכטע מיט סעזאנען און מיט מאדעס. דאס ציגעל מאכען אין מצריים אבער האט געהאט א גרויסען חסרון — מען האט געארבייט פון שטיק, דאס וואלט מען פון דעם פסוק, וואס זאגט „ואת סכום הלכנים אימרים לנו עשו“ — און די באשטימטע צאהל ציגעל הייסט מען אונז מאכען. אבער מען זאגט מיר, אז

פראגראם ווי אזוי צו העלפען די ארבייטסלאזע. ער פארלאנגט, ערשטענס, אז עס זאלען געגרי-דעט ווערען פון דער פעדעראלער רעגירונג ארבייטס ביוראס, וואס זאלען האבען די אויפ-גאבע צו זוכען ארבייט פאר די ארבייטסלאזע. צווייטענס, אז ארבייטער, וואס האבען פאר-לארען זייער באשעפטיגונג צוליב טעכנישע ענ-דערונגען וועלכע זיינען פארגעקומען אין טרייד, דארפען באקומען הילף זיך אויסקולערענען אן אנדער טרייד, צו וועלכען זיי זאלען זיך וואס ניקער קענען צופאסען. פאר דעם צוועק איז געשטיג צו גרינדען א „ספעציעלען ארבייטס-ראט. דריטענס דארף באזונדערס געזאגט ווע-רען, אז עלטערע ארבייטער זאלען נים ארויס-געווארפען ווערען פון זייערע דזשאבס. און צום סוף האט פרעזידענט גריין זיך אכגעשטעלט אויף דער פראגע וועגען איינפיהרען ארבייטסלאזען פארזיכערונג פון דער רעגירונג.

די ארבייטער, האט גריין געזאגט, דארפען פארדינען געלט, אבער נים קריגען עס אהן ארבייט, אבער אויב די ארבייטס-געבער ווע-לען נים ענדערען זייער מאקסימ קעגען די אר-בייטער און זייערע יוניאנס, דאן וועט די רע-גירונג מווען איינפיהרען אן ארבייטסלאזען פאר-זיכערונגס-פאנד, אויב זי וועט וועלען אויסמי-דען א רעוואלוציע אין לאנד.

דאס איז גאנץ שטארק געזאגט, ווייל גע-וועהנליך איז גריין פארויכטיג אין ריידען און ער באנוצט זיך נים אפס מיט דעם ווארט רע-וואלוציע. די צייטונגען האבען דעריבער דעם טייל פון גריין'ס רעדע געדרוקט מיט גרויסע אותיות.

און עס איז געווען גוט, וואס פרעזידענט גריין האט אוועקגעשטעלט די פראגע פון אר-בייטסלאזען פארזיכערונג אין אזא שארפער פארם. דאס איז אייגענמליך די וויכטיגסטע הילף, וואס די דעגירונג קען געבען די אר-בייטסלאזע און זי דארף עס געבען. פאר ענ-לאנד און דייטשלאנד איז עס געווען שווערער אויסצוהאלטען אן ארבייטסלאזען פארזיכערונגס פאנד און דאך עקזיסטירט דארטען אזא פאנד פון א לענגערער צייט. אין ענגלאנד האט די ארבייטער רעגירונג דאס יאהר דעם ארבייטסלא-זען פאנד נאך פארגרעסערט. און אז דאס קען מען ענגלאנד און דייטשלאנד, טא ווארום זאל עס נים מען אמעריקא, וואס איז פיל ריי-כער פון זיי? און ווייל ארבייטסלאזען איז מער נים

פון די קופער מינעס, פון דעם שטאל-טראסס, פון דעם אויל-טראסס א.א.וו. דא מינעס עס דאך, אז זייערע געשעפ-טען געהען גוט, אז זיי מאכען גרויסע פראפיטען, טא ווי קומט עס אז די אר-בייטער הונגערען? א ווילדער גאלד-טאנץ אויף וואל סטריט און א ריזיגע „ברעד לאין“ אויף דער באוערי. ווי פאקט זיך עס?

אז מיליאנען ארבייטער זיינען איצט ארבייטסלאז און אמעריקא באשטרייט מעהר קיינער נים. מען דינגט זיך בלויז ווי גרויס די מיליאנען זיינען. די קאנ-סערוואטיווסטע צאהל איז 4 מיליאן, אבער מאנכע באהויפטען אז די צאהל איז אזוי הויך ווי 6 מיליאן. אבער 4 מיליאן איז אויך א ריזיגע צאהל. דער סטאטיסטיקער פון דער אמעריקען פע-דעריישאן און לייבאך האט אויסגערע-כענט, אז אין דעם חודש פעברואר אליין האבען די ארבייטער אין אמעריקא פאר-לארען נים וועניגער ווי 400 מיליאן דאלאר דורך ארבייטסלאזיגקייט און ער האט געשטעלט די ציפער פון דער אר-בייטסלאזער ארומען נאך א ביסעל נידע-ריגער ווי 4 מיליאן. זיין ציפער איז 3 מיליאן מיט 700 טויזענד. עס הייסט, אז גאנץ קאנסערוואטיוו גערעכענט הא-בען די ארבייטער אין אמעריקא דורך ארבייטסלאזיגקייט אין די לעצטע דריי חרשים אליין פארלארען איבער א ביי-ליאן דאלאר, און דאס מיינט, אז די ארבייטער האבען אויסגעגעבען מיט אי-בער א ביליאן דאלאר וועניגער. וואל-רום ווען זיי פארדינען נים האבען זיי דאך נים וואס אויסצוגעבען. טא ווי קומט עס, אז עס איז אזא גרויס פרא-ספעריטי אויף וואל סטריט און די אר-בייטער פון די פארשידענע קאמפאניעס און טראסטען שטייגען אזוי?

איך ווייס נים וואס מיט וואל סטריט וועט זיין. דאס שפיל אויף וואל סטריט איז געווארען א שפיל אין פאקטער, און אין אמעריקא עקזיסטירט אן אלטער כלל, אז א „סאקער“ ווערט געבארען יעדע מינוט. און ווי לאנג עס זיינען פאראן גענוג „סאקערס“ וועט דאס שפיל אויף וואל סטריט נים אפגעשטעלט ווע-רען. דער קראך, וואס עס נים פון צייט צו צייט אויף וואל סטריט, שרעקט בלויז אפ אויף א וויילע, ווארום נייע „סא-קערס“ ווערען דאך באלד געבארען. פון וואל סטריט קען מען דעריבער איצט נים אורטיילען וועגען דעם ריכטיגען עקאנא-מישען פאקטער.

מישען צושטאנד פון לאנד. מען שפילט דארטען מעהר מיט נוסע האפנונגען אויף דער צוקונפט, ווי מיט ווירקליכ-קייטען פון היינט. און ווען די אקציעס פון דער דושענעראל עלעקטריק, למשל, זיינען מיט אפאל אזוי געשטיגען מיינט עס נים, אז די פראפיטען פון דער דושענעראל עלעקטריק זיינען איצט גע-שטיגען אין דער זעלביגער פראפארציע. דאס געוויס נים. עס זיינען בלויז גע-שטיגען די האפנונגען אויף גרויסע פרא-פיטען. און אזוי איז עס אויך מיט די מייסטע אנדערע.

אבער אויב דער נייער גאלד-טאנץ אויף וואל סטריט נים נים קיין ריכ-טיגען בילד פון דעם ווירקליכען צו-שטאנד פון דער אמעריקאנער אינדוס-טריע, איז עס אבער דאך א פאקט, אז די פארשידענע גרויסע אינדוסטריעלע אונטערנעמונגען פון לאנד ווייזען גרע-סערע פראפיטען. און ווען דאס קען טרעפען אין דער צייט ווען די צאהל פון ארבייטסלאזע איז אזוי גרויס, דאן איז עס זעהר נים קיין נוסער צייכען פאר די אמעריקאנער ארבייטער. דאס באווייזט, אז די פאבריקאנטען און אונ-טערנעמער קענען האבען פראספעריטי אין זייערע פאבריקען און אונטערנע-מונגען, נים קוקענדיג אויף דער גרוי-סער ארבייטסלאזיגקייט. דאס איז דער פאר ווייל צוליב די ניי טעכנישע ענ-דערונגען און מעסאדזשן פון דער ארבייט-קענען זיי אויסקומען מיט וועניגער אר-בייטער. עס הייסט איינפאך, אז לויט דער איצטיגער עפישענס אין דער אמע-ריקאנער אינדוסטריע און לויט דער לענג-פון דעם ארבייטס-טאג זיינען איצט פא-ראן עטליכע מיליאן ארבייטער אין אמע-ריקא צופיל. און אויב די עפישענס וועט ווייטער וואקסען, און זי מוז וואך-סען, ווייל נייע טעכנישע ערפינדונגען רען כסדר געמאכט, און אויב דער אר-ווערען כסדר געמאכט, און אויב דער אר-קירצט ווערען, וועט די ארבעט פון אר-בייטסלאזע ווערען נאך גרעסער.

איך שטימ דעריבער אין מיט פרע-זידענט גריין פון דער אמעריקען פערדע-ריישאן און לייבאך, אז אויב די פאב-ריקאנטען וועלען נים ענדערען זייער מאקסימ צו די ארבייטער און אויב די רעגירונג וועט נים נעמען אויף זיך צו באזארגען די ארבייטסלאזע, דאן דארף (שלוס אויף זייט 10)

שעפטען פון דער פאבריק. עס וועט אבער זיכער מיינען אן אריינמי-שונג אין די געשעפטען פון דער עדיסאן קאמ-פאני אין זיך קאליפארניע, למשל, ווען א ציי-טונג אדער אן עפענטליכער בעאמטער, אדער א פריוואטער בירגער וועט מאכען אן ערקלערונג וואס איז געגען דעם, אז די קאמפאניע זאל ער-לויבט ווערען פון דער רעגירונג זיך צו באנו-צען מיט דער וואסער-קראפט פון דער באלדער

די עדיסאן קאמפאניע דענקט, אז עס וואלט ארויסקומען א גרויסע מוכה פאר איהרע גע-שעפטען, ווען זי וואלט קענען קריגען אן ערלויב-ניש זיך צו באנוצען מיט דער דאזיגער וואסער-קראפט. היינט אויב דער ריכטער פון גארט-העמפאטן קען באשיצען די קרעמער קאמפאניע פארבאטענדיג דורך אן אינדזשאנקשאן צו לאזען וויסען די באפעלקערונג פון גארט נאזערעס וועגען דעם יעלאו דאג קאנטראקט וואס איז איינגעפיהרט געווארען אויף דער פאבריק פון דער קאמפאניע, טא ווארום זאל אן אנדער ריכ-טער נים באשיצען די עדיסאן קאמפאניע, אין זיך קאליפארניע, פארבאטענדיג דורך אן איי-נדזשאנקשאן צו קריטיקירען דעם פארלאנג פון דער קאמפאניע זיך צו באנוצען מיט דער ווא-סער קראפט פון דער באלדער דאמבע?

עס איז נים דענקבאר, אז אמעריקא זאל דולדען די אונטערדריקונג פון פרייער רעדע. אבער אין פענסילווייניע איז פרייע רעדע דאך אונטערדריקט געווארען. און אויב דאס העכ-סטע געריכט פון לאנד וועט אונטערשטיצען דעם אינדזשאנקשאן פון דעם ריכטער פון גארט-העמפאטן קאמפאניע, דאן וועט עס מיינען, אז מיר זיינען אויף א וועג, וואס מען קאן נים זאגען וואוהין ער וועט פיהרען.

גאר ווען ריכטער פארקער וועט זיין א מיט-גליד פון העכסטען געריכט, ווען די אנטשיידונג וועגען דעם אינדזשאנקשאן פון גארטה העמפ-טאן וועט דארפען ארויסגעגעבען ווערען, וואס וועט זיין שטעלונג?

מיר גלויבען, אז אין דעם לייט-ארטיקל פון דעם „סעלעגראם“ איז געזאגט געווארען אלץ, וואס האט געדארפט געזאגט ווערען און מיר האבען נים וואס צוגעזעכען. מיר קענען בלויז זאגען, אז דער אפטייט פון די איי-נדזשאנקשאנס געגען ארגאניזירטער ארבייט-אנטוויקעלע זיך. אבער דאס איז נים קיין גייעס. דער אפטייט אנטוויקעלע זיך מיט'ן עסען.

קייין צופאל, נאך א שמענדיגע זאך, דארפען די מיטלען צו העלפען די ארבייטסלאזע זיין שטענ-דיגע און דאס קען בלויז זיין, ווען די רעג-ירונג וועט נעמען אויף זיך די פליכט צו געבען הילף די ארבייטסלאזע.

געוויס איז ארבייטסלאזען פארזיכערונג נים דאס איינציגע מיטעל צו העלפען די ארבייטס-לאזע. פרעזידענט גריין האט, ווי שוין געזאגט, פארגעשלאגען א גאנץ ברייטע פראגראם, אבער מיר גלויבען אז אן ארבייטסלאזען פארזיכערונגס פאנד פון דער רעגירונג איז באזונדערס וויכ-טיג און עס דארף פאר דער פאדערונג געשאפען ווערען אן ענערגישע באוועגונג. איבער'ן גא-צען לאנד, און איצט איז די ריכטיגע צייט פאר דעם.

דער אפטייט פון אינדזשאנקשאנס גע-גען ארגאניזירטער אר-בייט אנטוויקעלע זיך

דאס לאנד וואלט געווארען גוואלדיג אויפ-געבראכט ווען א ריכטער זאל פראכירען אי-מעצען פארבאטען דורך אן אינדזשאנקשאן אויס-צודריקען אירגענד וועלכע קריטיק געגען א געזעלשאפטס-אונטערנעמונג אין וועלכען עס איז פלאץ.

אבער אין דער ווירקליכקייט איז דער ערש-טער שריט אין אס דער ריכטונג שוין גענומען געווארען.

א ריכטער אין גארט העמפאטן קאמפאני, פענסילווייניא, האט דורך אן אינדזשאנקשאן פארבאטען צו דערזעהלען דער באפעלקערונג — נים בלויז די ארבייטער פון דער פאבריק, נאר דער גאנצער באפעלקערונג — וועגען דער שלעכטסקייט פון א יעלאו דאג קאנטראקט. די ארבייטער פון דער קרעמער זאקען פאב-ריק איז גאנצערמאס, גארט העמפאטן קאמפאני, זיינען ארויס אין סטרייק געגען דעם יעלאו דאג קאנטראקט, וואס איז איינגעפיהרט געווארען פון דער פירמע. די יוניאן האט אין פארביי-הנג מיט דעם סטרייק ארויסגעגעבען א פלוג-בלאט אין וועלכען דער יעלאו דאג קאנטראקט ווערט קריטיקירט. איז געקומען דאס געריכט און האט דורך אן אינדזשאנקשאן פארבאטען די יוניאן דעם פלוג-בלאט צו פארשפרייטען ווייל דעם מיינט, אז די יוניאן מיט'ן זיך איז די גע-

GERECHTIGKEIT

A Jewish Labor Journal

Published every other Friday by the International Ladies' Garment Workers' Union, Office of Publication: 70 Montgomery St., Jersey City, N. J.; General Office: 3 W. 10th St., New York, N. Y. Tel. Chelsea 2148.

BENJ. SCHLESINGER, Pres. D. DUBINSKY, Sec.-Treas. DR. B. HOFFMAN, Editor

Subscription price, paid in advance, \$1.00 per year.

Jersey City, N. J., Friday, April 11, 1930

Application for transfer of second class privilege from New York, N. Y. to Jersey City, N. J., pending.

Acceptance for mailing at special rate of postage, provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, authorized on January 25, 1919.

דער נייגעשאפטער דזשיאנט באארד פון דער דרעסמאכער יוניאן.

גען קאפיטעל געשיכטע פון דער אינטערנעשנעלער דרעסמאכער יוניאן מיט דער קלאק מאכער יוניאן אין דעם דזשיאנט באארד איז פארגעקומען אונטער דעם דרוק פון אומגעווענליכע צושטענדען. אונטער נאכמאלע באדינגונגען וואלט אזע צונג-שמעלצונג נישט געמאכט געווארען, ווייל דער כאראקטער פון די ביידע יוניאנעס איז שטארק פארשידען און די ארבייטס-באדינגונגען אין די צוויי טריידס זיינען פארשידען. די צוויי יוניאנעס האבען דעריבער, איידער עס האט זיך אנגעפאנגען די קאמפנישע יוניאן ברעכעריי אין דער אינטערנעשנעלער, געהאט באזונדערע דזשיאנט באארדס.

די צווייטשטעלונג פון דער דרעסמאכער יוניאן מיט דער קלאק מאכער יוניאן אין דעם דזשיאנט באארד איז פארגעקומען אונטער דעם דרוק פון אומגעווענליכע צושטענדען. אונטער נאכמאלע באדינגונגען וואלט אזע צונג-שמעלצונג נישט געמאכט געווארען, ווייל דער כאראקטער פון די ביידע יוניאנעס איז שטארק פארשידען און די ארבייטס-באדינגונגען אין די צוויי טריידס זיינען פארשידען. די צוויי יוניאנעס האבען דעריבער, איידער עס האט זיך אנגעפאנגען די קאמפנישע יוניאן ברעכעריי אין דער אינטערנעשנעלער, געהאט באזונדערע דזשיאנט באארדס.

די ערפארהונג האט געוויזען, אז דער דרעסמאכער יוניאן איז בעסער פארוואלטעט געווארען, ווען די דרעסמאכער יוניאן האט געהאט א באזונדערע דזשיאנט באארד. די קלאקמאכער יוניאן איז פיל גרעסער און האט אזוי פיל פראגען און אזוי פיל טראכעלעס, אז זי מוז פארנעמען דעם וויכטיגסטען פלאץ אין דעם דזשיאנט באארד. די דרעסמאכער האבען דעריבער אין דעם שותפות'דיגע דזשיאנט באארד מיט די קלאק-מאכער נישט ווילענדיג געמוזט ביז א געוויסען גראד פארנאכטעסיגט ווערען. און דאס האט זיך ארויסגעוויזען פיל שארפער נאכדעם ווי די קלאקמאכער יוניאן איז נאך דעם גענעראל סטרייק פון דעם פאריגען זומער, ווידער א מאל געקומען צו איהר אפאלגער גרויס. דער דזשיאנט באארד האט געמוזט זיין הויפטזע-ליך פארנומען מיט די קלאקמאכער. א בא-זונדערער דזשיאנט באארד פאר די דרעסמא-כער איז געווארען א נויטווענדיגקייט. און פאר דער קאמפנישע יוניאן ברעכעריי איז מעהר נישט געווען וואס מורא צו האבען. מיט דעם ער-פאלגרייכען גענעראל סטרייק פון די קלאקמא-כער איז געמאכט געווארען א סוף צו דער קא-מוניסטישער יוניאן ברעכעריי אין דער אינטער-נעשנעלער. און די נויטווענדיגקייט פון א בא-זונדערער דזשיאנט באארד פאר דער דרעסמא-כער יוניאן איז געווארען נאך דרינגענדיג נאך דעם גענעראל סטרייק אין דער דרעסמא-כער פריי.

די דרעסמאכער יוניאן איז דורכ'ן סטרייק ווידער א מאל געווארען א גרויסע יוניאן די אופגאבען פון דער יוניאן זיינען זיך גוואלדיג פונדערנעמאכען. די יוניאן האט אונטער איהר קאמפאט א זעהר גרויסע צאל שפער, זי האט א גרויסע מאשניערי אפצופיהרען איהר ארבייט און עס איז פאר איהר געווארען דריי-נענד נויטיג צו האבען אן אייגענעם דזשיאנט באארד.

אין דער ווירקליכקייט איז די דרעסמא-כער יוניאן נאך נישט אין גאנצען אויסגעבויט געווארען. זי האט נאך א זעהר גרויסע פעלד צו וואקסען. דורך דעם גענעראל סטרייק איז בלויז ארגאניזירט געווארען דער וויכטיגסטער טייל פון טרייד, אבער נישט דער גאנצער טרייד. עס איז נאך פאראן א גרויסע צאל פון שפער וואס דארפען און מוזען ארגאניזירט ווערען. דער דרעסמאכער יוניאן איז ריזיג אויסגעוואקסען און פאר דער דרעסמאכער יוניאן איז נאך פאראן א זעהר גרויסע מאס ארבייט, דורכצופיהרען און מאקע אויך פאר דעם צוועק, האפען מיר, וועט א באזונדערער דזשיאנט באארד פון דער דרעסמאכער יוניאן קענען אויפמאכן זעהר פיל מעהר ענטווערע. מעהר אנשטעלונגען וועט קע-נען אנגענומען ווערען צו ארגאניזירען די נישט-

ארגאניזירטע. און איז דאך דאס ארגאניזירען די איבערגעבליבענע נישט-ארגאניזירטע שפער פון דעם דרעסמאכער היינט די וויכטיגסטע אר-בייט פון דער דרעסמאכער יוניאן. עס איז נישט בלויז א פראגע פון גרעסער און שטארקער מא-כער די יוניאן, נאר פון קריגען א ווייטערען קאמפאט איבער'ן טרייד.

מיר זיינען זיכער, אז דער דזשיאנט באארד פון דער דרעסמאכער יוניאן, וואס איז איצט געשאפען געווארען וועט ערפילען די גרויסע און וויכטיגע אופגאבען וואס זיינען אויף איהם ארויפגעלעגט געווארען. מיר זיינען זיכער, אז די דרעסמאכער יוניאן וועט אונטער איהר איי-גענעם דזשיאנט באארד ווערען נאך גרעסער, נאך שטארקער און איינפלוסרייכער און וועט נאך ווירקאמער פארטיידיגען די אינטערעסען פון די דרעסמאכער.

פאר דער אינטערנעשנעלער איז די שאפונג פון א באזונדערער דזשיאנט באארד פאר דער דרעסמאכער יוניאן נאך א צייכער פון קומען צוריק צו איהר נאכמאלען געווענליכע צושטאנד. עס ווערען אפגעשאפט די נויט-מיטלען, וואס זיינען איינגעפיהרט געווארען אין דער צייט פון געפאהר. די אינטערנעשנעלער וואקסט, ווערט שטארקער און איינפלוסרייכער און געהט מיט זיכערע טריט אויף דעם וועג פון איהר ווייטערדיגען פראגרעס.

קלאקמאכער, וואס די אופגאבען פון באשווינדלען זייער א יוניאן זיינען צו אייגענע יוניאן. דערעסען פון די ארבייטער געגען זייערע באלעבאסעס און אויפ-צופאסען, אז די באלעבאסעס זאלען אבהיימען די יוניאן באדינגונגען וואס די ארבייטער הא-בען ביי זיי אויסגעקעמפט. עס איז אבער זעהר שלעכט פאר א יוניאן, ווען זי דארף נישט בלויז אויפמאכען אויף די באלעבאסעס, אז זיי זאלען אבהיימען די יוניאן באדינגונגען אין זייערע שפער, נאר אז זי דארף אויך שטענדיג האבען אן אויג אויף די ארבייטער, אז זיי זאלען אב-היימען די יוניאן באדינגונגען אין די שפער, וואו זיי ארבייטען.

עס גלויבט זיך א מאל נישט, אז די מיטגלי-דער פון דער יוניאן זאלען נויטיג האבען אזא אויפפאסונג. האבען זיי דאך אליין געקעמפט פאר די יוניאן באדינגונגען. זיינען עס דאך זיי געווען, וואס האבען געקעמפט צו פארביי-מען שטיק-ארבייט אויף וואך-ארבייט, האבען דאך זיי געפאדערט, אז מען זאל איינפיהרען א פינף-מעניגע ארבייטס-וואך און אז אווערטאם זאל באשרענקט ווערען. און ווען זיי האבען עס געפאדערט און געקעמפט דערפאר, איז עס דאך קאמיש, אז זיי זאלען דארפן האבען מען-שען וואס זאלען אויפמאכען אויף זיי, אז זאלען אבהיימען די געווינסען, וואס זיי האבען אויס-געקעמפט. ליידער איז דאס אבער אזוי. מען דארף א סך מיטגלידער פון דער יוניאן היימען, אז זיי זאלען נישט ארבייטען פון שטיק. מען דארף זיי אויך היימען, אז זיי זאלען נישט אר-בייטען שבת און אז זיי זאלען נישט אריינכאפען מעהר אווערטאם, ווי די יוניאן ערלויבט. און נאך גרעגער איז, וואס נישט אלע מאל קען מען זיי איינזעהען, ווייל אן אייגענעם שטוב גיבט איז שווער צו היימען.

מען קלאגט זיך אין דער קלאקמאכער יוניאן, אז אין ברוקלין זיינען פאראן קלאק-שע-פער, וואו מען ארבייט פון שטיק און אז די ארבייטער ריידען זיך צונגף מיט די באלעבא-סיס פון באשווינדלען די יוניאן. וויסען מיר, אז ברוקלין האט אויף דעם אן אלטע חוקה. די קלאקמאכער אין ברוקלין גלויבען, אז זיי געפינען זיך אין אן אנדער מדינה און דאס וואס זיי טוען אין ברוקלין האט קיין שייכות נישט צו די קלאקמאכער אין די אנדערע טיילען פון ניו יארק. מיר דארפען, אבער אנזען, אז נישט בלויז אין ברוקלין קען מען געפינען קלאקמאכער, וואס באשווינדלען די יוניאן, נאר זיי זיינען אויך פאראן אין די אנדערע טיילען פון ניו יארק. און זיי זיינען אזוי נידעריג געווענען, אז זיי שעמען זיך אפילו נישט, אז די יוניאן דארף ארויסשיקען פארטולען זיי צו היימען, אז זיי זאלען שבת נישט געהן אין שאפ ארבייטען.

און מיר גלויבען, אז עס וועט וועניג העל-פען, וואס מיר וועלען דא אזעלכע באשעפטיגטען פראכירען אויסמוסערען. זיי האבען דאך אפילו נישט דעם איינפאכען פארשטאנד, אז ווען זיי באשווינדלען די יוניאן, באשווינדלען זיי זיך אליין. זיי רואנירען דעם טרייד פון וועלכען זיי דארפען מאכען א לעבען. קיין מוסערען וועט דעריבער דא נישט העלפען. אזעלכע באשע-פענישען דארף מען בעסער שטענדיג האבען אויפ'ן אויג און זיי היימען. אבער פאר דעם צוועק מוז מען האבען די הילף פון די עהרליכע און פארשטענדיגע יוניאן לייט. פאר די בע-אמטע פון דער יוניאן איז איינפאך א פיזישע אונטערגלייכקייט צו היימען די אלע שווינדלער און באטריגער, וואס זוכען צו באשווינדלען און צו באטריגען די יוניאן. זיי מוזען קריגען הילף פון די עהרליכע ארבייטער אין די שפער. די אר-בייטער גופא קענען לייכטער אויסגעפינען וואו עס ווערט געשווינדלעט און וואו מען ארבייט נישט לויט די יוניאן-באדינגונגען. די בעאמטע פון דער יוניאן קענען נישט פארטולירען אלע שע-

פער, אז די חברת וואס וויל באשווינדלען די יוניאן זאל זיך נישט אריינכאפען אין זיי אר-בייטען שבת. די עהרליכע ארבייטער, די אי-בערגעגעבענע יוניאן לייט דארפען אלע מאל קומען צו הילף די בעאמטע פון דער יוניאן, ווען זיי רופען זיי.

עס מוז געגען די ארבייטער, וואס באשווינד-לען די יוניאן אנגעפיהרט ווערען אן ענערגישער קאמף, ווייל זיי גראבען אונטער אין געהיים דעם יוניאן שאפ, וואס די יוניאן האט אויסגע-קעמפט. און עס איז דעם קאמף געגען די שווינדלער מוז זיך גאנץ אקטיוו באטייליגען יע-דער קלאקמאכער וועמען די יוניאן איז מיינער און וועלכע וויל אויפהאלטען יוניאן באדי-נגונגען אין דעם קלאקמאכער טרייד.

דאס נייע געזעץ ווע-גען אלטערס-פענסיע אין ניו יארק סטייט. אפיציעל וועט עס סטייט ניו יארק אז אין דעם איינשטימיג אנגענומען געווארען סאי פון דער אסעמבלי, סאי פון סענאט אין אלבאני בארעכטיגט יעדע נויט-באדערפטיגע פערזאן, וואס איז אלט 70 יאהר און אזא בירגער פון אמעריקא און וואוינט צעהן יאהר אין ניו יארק סטייט צו אן אלטערס-פענסיע, וואס דארף בא-שטימט ווערען פון די לאקאלע בעאמטע. פריהער ווי אלץ איז דער אלטערס-גרענעץ פון 70 יאהר צו הויך, און דערמיט אליין פאר-לירט דאס געזעץ זיין באדייטונג פאר די אר-בייטער. וועניג ארבייטער דערלעבען ביז צו 70 יאהר. און די וואס דערלעבען עס שוין יא האבען שוין זייער ארבייט געמוזט אויפגעבען מיט עמליכע יאהר פריהער. די ארבייטער אר-גאניזאציעס האבען דעריבער געפאדערט, אז דער עלטערס גרענעץ זאל זיין נישט העכער ווי 65 יאהר.

צווייטענס איז די פענסיע א גאנץ קליינע. די קאמיסיע, וואס האט אויסגעארבייט דאס גע-זעץ, האט געמאכט א חשבון, אז דער פאנד פון דער אלטערס-פענסיע דארף באטרעפען אן ערך 240 מיליארד דאלאר א יאהר. זי האט אויך גערעכענט, אז ארום 50 מיליארד פערזא-נען א יאהר וועלען דארפען קריגען פענסיע. דאס מאכט אויס אין א דורכשניט קנאפע 5 דא-לאר א וואך.

מען קען אפשר זאגען, אז עס איז דאך בע-סער ווי גארנישט. דאס איז ריכטיג, אבער מען דארף נישט פיל צו זיין מעהר ווי גארנישט. עס איז אנגעפיהרט געווארען זעהר אן ענערגישע באוועגונג פאר דער איינפיהרונג פון אלטערס-פענסיע און די באוועגונג האט געוואר-נען פאר זיך די עפענטליכע מיינונג, אבער נישט פאר אזא געזעץ ווי עס איז איצט אנגענומען געווארען אין אלבאני איז די באוועגונג געפיהרט געווארען. און אויסגעסערעט א קאליע געמאכט מען געזעץ איז אפס שווערער ווי צו שאפען א נייעם געזעץ. די ארגאניזאציעס, וועלכע הא-בען ביז איצט אנגעפיהרט די באוועגונג פאר אלטערס-פענסיע אין ניו יארק סטייט, וועלען דע-ריבער ווייטער מוזען אנפיהרען די באוועגונג, כדי דאס איצטיגע אנגענומענע געזעץ אויסצו-בעסערען.

פרעזידענט גרין פרעזידענט גרין פון דער אמעריקען ארבייטסלאזיגקייט. לייבאר, האט אויף דעם פארהער פון סענאטאר וואנגער'ס געזעץ-פראיעקט וועגען ארבייטסלאזיגקייט, זעהר ברייט און קלאר אוועקגעשטעלט די פראגע. גרין האט פריהער פאר אלץ אנגעוויזען, אז די ארבייטסלאזיגקייט דארף נישט באטראכט ווערען פאר א צופאל, נאר פאר א שטענדיגער פראבלעם אין דעם אמעריקאנער אינדוסטריע-לען לעבען. אפילו אין די לעצטע פאר יאהר, וועלכע זיינען באצייכענט געווארען פאר די בעסטע פראספעריטי יאהרען אין אמעריקא, איז אויך געווען א גרויסע ארמיי פון אר-בייטסלאזע, האט גרין געזאגט. עס איז ריכ-טיג, אז די ארבייטסלאזיגקייט איצט איז גע-ווארען אזוי גרויס, אז זי האט אנגענומען א דראהענדיגע באראקטער, אבער אפילו אין די לעצטע פאר פראספעריטי יאהרען זיינען 9 פרא-צענט פון די מיטגלידער פון דער אמעריקען פעדעריישאן און לייבאר ארומגעגאנגען און ארבייט. איצט האט זייער צאהל דערגרייכט 22 פראצענט.

ווען די ארבייטסלאזיגקייט וואלט איצט גע-ווען בלויז א צופאל, דאן וואלט מען געקענט אב-קומען מיט זוכען צייטווייליגע מיטלען, ווי צו העלפען די ארבייטסלאזע. אבער ווען מען האט אין זינען אז ארבייטסלאזיגקייט איז געווארען א שטענדיגע זאך, דאן דארף מען אננעמען נישט בלויז צייטווייליגע מיטלען נאר אויך שטענדיגע.

פרעזידענט גרין האט פאר דער קאמיסיע אנמוויקעלט א גאנץ ברייטע קאנסטרוקציע-

אינפערנאציאנאלע ארבייטער נייעס

פון פ. דעמביצער.

דעם 7טען מערץ איז אין פאריז פאָר געקומען אַ געמיינזאמע וועגונג פון סאַ-ציאליסטישע אַרבייטער אינטערנאַציאָנאַל נאַל און פון דעם אַמסטערדאַמע טרייד יוניאָן אינטערנאַציאָנאַל. די וועגונג איז געווען געווינדמע אינגאנצען דעם ענין פון דער איצטיגער ענטוואָפנונגס קאַנג-פערענץ אין לאָנדאָן, וואָס קומט איצט פאַר אויף דער אינציאטיוע פונ'ם סאַ-ציאליסטישען פּרעמיער מיניסטער אין ענגלאַנד.

דער רעזולטאַט פון די געמיינזאמט ליכע פאַרהאַנדלונגען פון ביידע אַרביי-טער אינטערנאַציאָנאַלען איז אַ פאַני-פּעסט, וואָס זיי האָבען אַרויסגעלאָזט צו אַלע אַרבייטער פון דער וועלט, אין וועלכען זיי פאַרדען אויף אַ צו שטיצען דעם ציל און צוועק פון די באַמיהונגען פון דער בריטישער אַרבייטער רעגירונג און צו פאַרמיידיען צוקונפטיגע מלחמות און צו באַפרייען די פעלקער פון דער לאַסט, וואָס עס קאָסט אַ שטענדיגער מלחמה באַוואַפנונג. דער מאַניפעסט שטעלט פּעסט, אַז די מעכטע, וואָס האָ-בען וועהרענר דעם ווערסאַלער פרידענס פאַרטראַג ענטוואַפּענט די באַזיגטע שטאַטען, און וועלכע האָבען דאָן ער-קלערט, אַז זיי אַליין וועלען מיט דער צייט זיך אויך ענטוואַפּענען, האָבען ניט געהאַלטען קיין וואָרט. ערשט דער זיג פון דער בריטישער אַרבייטערשאַפט, — זאָגט זיך אין מאַניפעסט, — האָט געביר-בען אַ מעגליכקייט, אַז מעקדאָנאַלד'ס רעגירונג זאָל נעמען די אינציאטיוע צו אַן אינטערנאַציאָנאַלער ענטוואַפנונג. דער מאַניפעסט ווייזט אַן אויף די שווער-רינקייט פון די פאַרהאַנדלונגען און באַ-שולדיגט דעם אימאַליענישען פאַשיון און פאַרנעצווישען נאַציאָנאַליזם, אַז זיי שטערען דורכצופיהרען די נאָכעלע אַר-בייט פון דער בריטישער אַרבייטער-רע-גירונג. דער מאַניפעסט, וועלכער איז אונטערגעשריבען פון עמיל וואַנדער-וועלדער, דעם פרעזידענט פון סאַציאליס-טישען אינטערנאַציאָנאַל, און פון וואַל-טער מ. ציטרין, דער פרעזידענט פון אַמסטערדאַמע טרייד יוניאָן אינטער-נאַציאָנאַל, ענדיגט זיך מיט פאַלגענדערן אַפּיעל:

„אַרבייטער פון אַלע לענדער! די פראַגע, וואָס ווערען פאַרהאַנדעלט ביי דער לאָנדאָנער ענטוואַפנונגס קאָנפער-ענץ, אינטערעסירען ניט בלויז די אַר-בייטער פון די פינף לענדער, וואָס זיי-נען ביי דער קאָנפערענץ פאַרטראָטען; פון אַז די באַראַטונגען און באַשליסע-נישען אַפּהענגיג צו די פאַרשפּרעכונג-נען פון דעם פעלקער-בונד אַפּמאַך ווע-לען ערפילט ווערען.

„פון די באַשלוסען פון דער קאָנפער-ענץ איז עס אַפּהענגיג, צי די ענטש-ייר-דונג איבער פראַגען, וואָס זאָלען לייען דאָס פאַרהאַנדעלטע פון פעלקער זאָל גע-לייזט ווערען דורך פרידען, אָדער דורך מלחמה, דורך ענטוואַפנונג, צי דורך באַוואַפנונג, וואָס ברענגט די וועלט צום אומבליק און צו קאטאסטראָפּע.

„דער פעלקער-בונד אַפּמאַך, דער קע-לאָנאַפּמאַך און אַלע אַנדערע אַפּמאַכונג-נען אין די לעטצע יאָהרען זיינען גע-שענען מחמת דעם אַבסאָלוצטען פריי-דענס-וועלען פון די פאַלקס-מאַסען.

„אונטערשטיצט די בריטישע אַרביי-טער-רעגירונג אין איהר עתליכען קאמף פאַר פרידען און פאַר דער פאַרזאכטונג פון מלחמות! ברענדמאַרקט פאַר דער עפענטליכקייט אַלע יענע, וועלכע וואָר-פּען אין צייכען פון אימפּעריאַליזם אויף אייערע פלייצעס אַלע מיליטאַ-ריסטישע לאַסטען. ניט בלויז אין ענג-לאַנד, אין פראַנקרייך און אין די אַנ-דערע לענדער, וואָס זיינען פאַרטראָ-טען אַלע אַרבייטער קאָנפערענצן, איז עס דער חוב פון אַרבייטער-פלאַס ענערגיש צו פאַרטיידיגען דאָס פראַגראַם פון ביידע אינטערנאַציאָנאַלע, נאָר אי-בערש, וואו עס זיינען פאַראַן אַרביי-טער, וואָס זיינען ענטשלאָסען צו קעמ-פּען גענען קריג, מווען זיי קעמפּען גענען די יעניגע, וואָס ווילען העלפען מלחמות פאַרברייטערען און פאַרגרעסערען.“

אויפ'ן לעצטען מיטטיג פון דער ער-עקומטווע פון אַמסטערדאַמע טרייד יוניאָן

איז דער סאַציאלידעמאָקראטישער אַר-נאַציאָנאַלע פון ווען אַרנאַניזירט איבער 150 מויענט פרויען. פון 100 פאַרטיי-מיטגלידער זיינען אין יאָהר 1926 געווען 81 פרויען, און אין יאָהר 1929 — שוין 36 פרויען. עס איז אויך גרויס די צאָל פון אַקטיווע טועריס.

איבער צוויי טויזענט לעסטרא פרויען-פאַרזאַמלונגען זיינען פאַרגעקומען אין משך פונ'ם פאַרגאַנגענעם יאָהר. 2817 פרויען און 697 מענער פאַרגעקומען זיך מיט פאַרשפרייטען די פרויען-ציטונג „די אומצופרידענע“.

די צוגאַב - וואהלען, וואָס זיינען איצט פאַרגעקומען צום פאַרלאמענט פון ארגענטינע, באַווייזען, אַז די רעגירונגס-פאַרטיי פאַרלירט איהר פאַפולאַריטעט אין לאַנד.

וועהלען האָט מען געדאַרפט אַ העלפּט דעפוטאטען פון נאַצען פאַרלאמענט. אין דער הויפט שטאַדט בוענאָס-איירעס האָט די רעגירונגס-פאַרטיי באַקומען 26,113 שטימען, די סאַציאליסטישע פאַרטיי — 29,379 שטימען, און די צווייטע סאַציאליסטישע פאַרטיי (אויס-אַפּהענגיגע) 26,427 שטימען. ביידע סאַ-ציאליסטישע פאַרטייען האָבען אַזוי אַרום אין דער הויפט שטאַדט באַקומען מעהר ווי טאָפּעלט, אין פאַרנאלייך מיט דער רע-גירונגס-פאַרטיי.

אויך אין דער פראַווינץ האָט די רעגירונגס-פאַרטיי פאַרלאָרען שטימען.

אין אַלע אַרבייטער-קרייזען פון דייטשלאנד האָט מען מיט גרויס אינטע-רעסע געוואָרט אויפ'ן אויסגאַנג פון די וואהלען אין בערלינער פאַרקער-געזעל-שאפט (טראַווייען, אויטאָבוסען און אונטעררעדישע באַהענען). בעת די פאַר-אַיאָרנע וואהלען האָבען דאָרט די קאָ-מוניסטען באַקומען אַן אַבסאָלוצטע מער-הייט.

די הויפט-צדדים פון וואהלען-קאַמף — די סאַציאלידעמאָקראטען און קאָמוניס-טען — האָבען זיך שטאַרק געגרייט צו די וואהלען. זייער אויסגאַנג האָט בא-שטעטיגט די מענדענץ, וואָס די האַר-יאָהריגע וואהלען פון די פאַבריק-דעלע-נאַמען האָבען שוין גרויסגעוויזען: די סאַציאלידעמאָקראטען געווינען, די קאָ-מוניסטען פאַרלירען.

אין די וואהלען פון דער בערלינער פאַרקער-געזעלשאפט האָבען זיך באַטיי-ליגט 22,512 אַרבייטער און אָנגעשטעל-טע.

די סאַציאלידעמאָקראטען האָבען בא-קומען 10,641 שטימען (פאַר אַ יאָהרען — 6,939), די קאָמוניסטען — 6,317 (פאַר אַ יאָהרען — 10,747), די רעשט שטימען זיינען צעטיילט געוואָרען צווי-שען פאַרשידענע געלע פאַראיינען.

דער אַרבייטער-דאָרט וועט באַשטעהן פון 15 סאַציאלידעמאָקראטען (פריער 9), 9 קאָמוניסטען (פריער 17) און 6 געלע.

דער אָנגעשטעלטער-דאָרט וועט בא-שטיין פון 10 סאַציאלידעמאָקראטען און 3 געלע.

די אינד

(נאָך סרילאָוו)
פון נחום י.

אַ יונגע אינד וואָס האָט פאַרלאָרען ערשט איר קינד, געפונען האָט צוויי יונגע וועלפּעלאַך אין וואַלד און האָט זיי מיט איר מילך גענומען שפייזען באלד. אַן אַלמער מאַן, וואָס האָט דאָרט אויך אין וואַלד געוואוינט, איז פון דער אינד'ס באַגעמונגען געווען דערשטוינט: — „אומגליקליכע, דו ביזט אַראָפּ פון זינען!“ האָט ער זיך צו דער אינד געווענדט, „פאַר וועמען האָסט דו דאָס דין מילך פאַרשווענדט? דו רעכענעסט דאָנקבאַרקייט ביי וועלכע געפינען דו קאָנסט דאָך זייער רשעות ניט פאַרשמיין; זיי וועלען אַפּשר נאָך אַמאָל אַליין דין בלוט פאַרניסען...“ — „קאָן זיין“, — געענטפערט האָט די אינד, „איר וויל ניט אַבער פון דעם וויסען: אַ מומער ביז איר בלויז אַצינד, און מ'וואָלט מיר שווער גענוען צו לעבען, ווען איר וואָלט פון מיין שמע זיי ניט געבען.“

דער באַטריבס-דאָרט וועט באַשטיין פון 16 סאַציאלידעמאָקראטען, 7 קאָמו-ניסטען און 6 געלע.

ביי די שטאַדט-דאָרט וואהלען, וואָס זיינען אין מאַנאַט מערץ פאַרגעקומען אין אַ רייע רומענישע שטעט, האָבען די סאַציאלידעמאָקראטען געהאַט אַ שעה-נעם זיג אין דער שטאַט טשערנאָוויץ. עס זיינען דאָרט ערוויילט געוואָרען 11 סאַציאליסטען, צווישען די געוועהלטע סאַציאליסטען זיינען 4 בונדיסטען.

דעם 29טען מערץ האָבען די פוי-לישע סאַציאלידעמאָקראטען געפייערט דעם 70 יאָהרען יובילעאָם פון דר. הערמאַן דיאַמאַנט, איינער פון די גרינ-דער פון דער פוילישער סאַציאלידעמאָ-קראַטיע אין גאַליציען און שלעזיען. אין אַלטען עסטרייך האָט ער פאַרטראָטען דעם אידישען וואהל-קרייז פון לעמבערג אין וויענער פאַרלאמענט. זייט פוילענס זעלבסטשטענדיגקייט איז דיימאַנט אַ דעפוטאט צום פוילישען סייס און ווערט דאָרט פאַררעכענט אַלס איינער פון די בעסטע אייראָפּעאישע פאַרלאמענטאַ-ריער. מיט זיין גרויסען עקאָנאָמישען וויסען און שאַרפען פאַליטישען שכל האָט ער זיך און זיין פאַרטיי פאַר-שאפט גרויס דרך ארץ אין דער פאַלי-טישער וועלט. טראָץ דעם וואָס דיר-מאַנט איז אַ איד, האָט עס איהם ניט געשטערט צו ווערען דער פרעזידענט פון דער פוילישער סאַציאליסטישער פאַרטיי אין דער אַנטיסעמיטישער פוילישער רע-פּובליק. איינצווייזען אינטערנאַציאָנאַל האָט דיאַמאַנט, צוזאַמען מיט דאָנאַלד סעמבורג, פאַרטראָטען דעם פוילישען סאַציאליזם. היינט צו טאָג איז הער-מאַן דיאַמאַנט נאָך אַלץ אַ מיטגליד פון דער עקזעקוטיווע פון סאַציאליסטי-שען אַרבייטער אינטערנאַציאָנאַל.

הערמאַן דימאַנט איז איינער פון די ווייניגע נאָך איבערגעבליבענע אידיש-סאַציאליסטישע אַסימילאַטאָרען און אַלס אַזעלכער האָט ער מיט אַלע כּחות גע-קעמפּט יענען אַ זעלבסטשטענדיגע אידי-שע אַידיטער באַוועגונג און געזען דעם פאַקט, אַז אידען זיינען אַ נאַציאָנאַל-אַלע נאַצאָנען צונגל יך. דייכמאַנט איז פונקט ווי דער אידישער פירער פון פויל-שען סאַציאליזם און קרוין פוילען פעליקס פערעל, געווען אַ גרוי-סער אידעאליסט און איז מיט ליוב און לעבען געווען צוגעבונדען צו דער פוילישער קולטור. אַבויאָהל די אידישע אַרבייטער אין גאַליציען איז ניט איינ-מאַל אויסגעקומען דיימאַנט'ען שאַרף צו באַקעמפּען, האָבען זיי אַבער אַלעמאַל אַנערקענט זיין גרויסען אידעאליזם און זיינע גרויסע אויפפאָונגען פאַר'ן סאַ-ציאליזם אין פוילען.

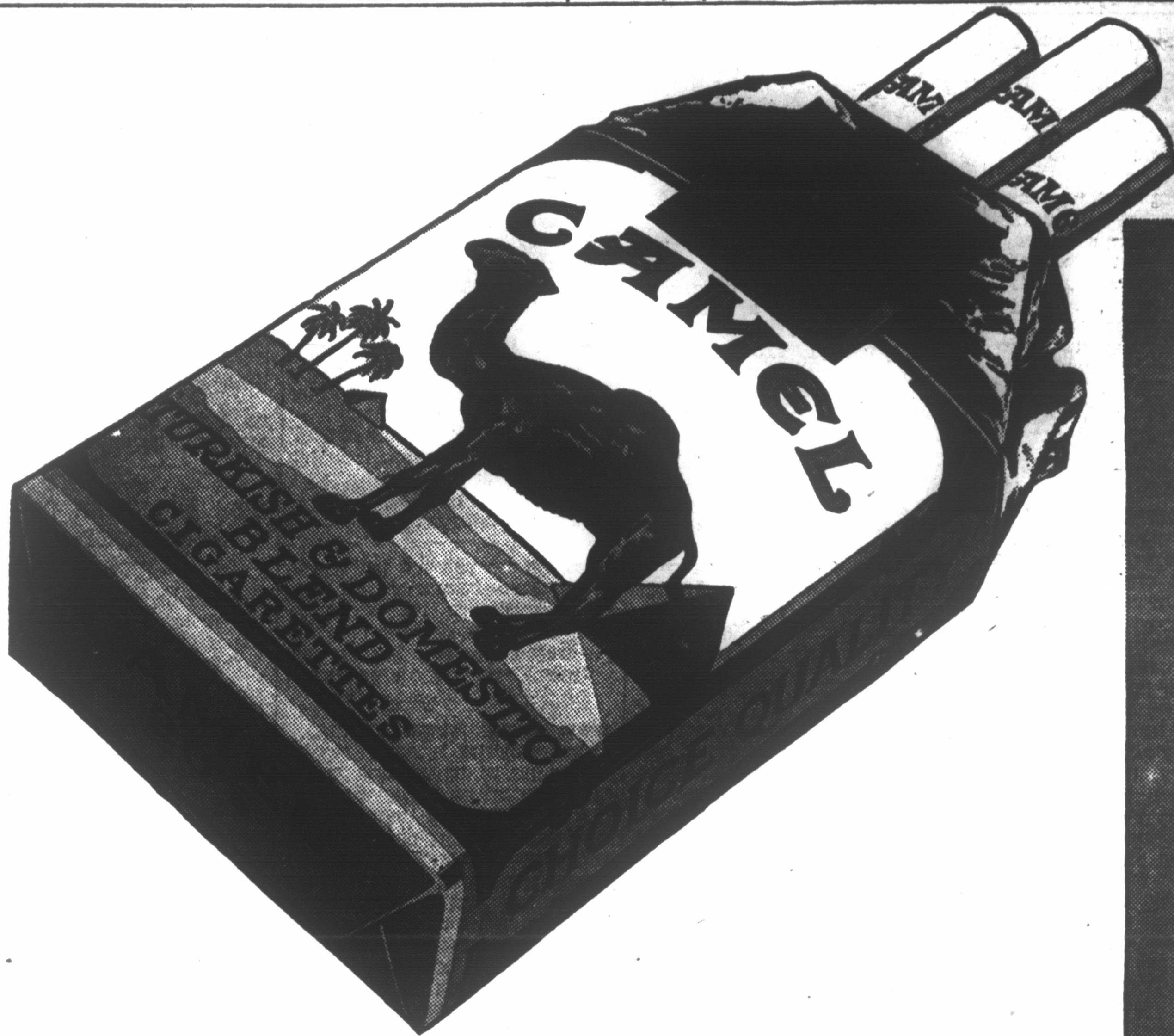
ערב זיין 70-טען געבורטסטאָג האָט דיימאַנט דערלעבט דעם גייסטיגען אין פאַליטישען באַגראַף פון דער אידישער אַסימילאַציע אין פוילען און אַלס פער-זידענט פון זיין פאַרטיי האָט ער מסקין געווען דערצו אַנצווערקענען דעם פאַקט פון אַ זעלבסטשטענדיגער אידישער אַר-בייטער באַוועגונג מיט אַ נאַציאָנאַלען אידישען פראַגראַם, געגען וואָס ער האָט מיט אַזא איינערנער קאָנסעקווענץ זיין נאַצען לעבען געקעמפּט.

לויט די אינפערמאַציעס, וואָס דער אַמסטערדאַמע טרייד יוניאָן אינטערנאַ-ציאָנאַל האָט באַקומען פון דעם טרייד-יוניאָן צענטער אין דער טשעכאָסלאָוואַ-קיע, איז דאָרט אין לעצטען יאָהר די טרייד-יוניאָן באַוועגונג פון אַלע אַריענ-טאַציעס, אַחוץ די קאָמוניסטישע, אונ-זעהליג געוואקסען. די מיטגלידער צאָהל איז געוואקסען פון 1,696,897 אין אַזי-פאַנג יאָר ביז 1,733,979 צום סוף יאָר. אין דער טשעכאָסלאָוואַקיע עקזיס-טירען, אַ חוץ די פרייע געווערשטאַפּען, אויך קאָמוניסטישע יוניאָנס, און ס'זיינען אויך פאַראַן סינדיקאַליסטישע, אַדער ווי זי יורופען זיך, נייטראליסטישע יוניאָנס. וועהרענר אַלע יוניאָנס האָבען געוואונען מיטגלידער, האָבען די קאָמוניסטישע יו-ניאָנס פאַרלאָרען אין משך פון יאָהר קנאַפּע 58 טויזענט מיטגלידער פון דער צאָהל 196,509 מעמבערס.

אין משך פון יאָהר 1929 זיינען אין האַלאַנד פאַרגעקומען 217 סטרייקס און לאַקאַאוטס, אין וועלכע עס זיינען געווען פאַרוויקעלט 1,200 שפּעכער, מיט 13,626 אַרבייטער. 612 טויזענט אַרבייטס-טעג זיינען פאַרלאָרען געגאנגען אין אַזי-סטרייקס און לאַקאַאוטס.

(א ברעף פון אייראפע) פון וויליאם צקערמאן.

אויב דאס איז אמת וועגן דרויסן
און אנדערע פויערס, איז עס נאך מער
אמת וועגן אידישע פויערס און קא-
אניסטען. צירען וויינען די נרעסעס
צייטווייזאליסטען אין דער וועלט. זיי
זענען נישט פארטרעגןע דעם יאך אפילו
און א פאבריק. די שטאטיסטע אידישע
אמערעכונג איז צו ווערען זעלבסטשטענ-
דיג זיין קאלעכט פאר זיך. אויסער
זייער איז דער נעפיל פון פרושט איי-
נשטום ענטוויקעלט ביי אירען מער ווי
זיי אנדערע. ער-קאלעקטיוויזאציע
עקסט צו פון אירען אי זיין זעלבסט-
אמערעכונג, אי זיין פרושט איינ-
שטום. עס פון דאס ביי אידישע קא-

זעהט זיך שטארק און אלס דער בעסערער סיגארעט

דער איינציגער געדאנק פון בעסטער קוואליטעט איז געווען די אינספיראציע פאר קעמל סיגארעטס.

פון דער צייט ווען קעמל סיגארעטס זיינען צוערשט געמאכט געווארען האלט זיי דיעזער געדאנק באזונדער פון אלע.

א פאלימי פון בעסערע מאכאקען, צונויפגעמישט אויף אן אונפארגלייכליכען אופן, מאבריצירט מיט דער גרעסטער פארזיכטיגקייט — אום צו פארזיכערען דעם גרעסטען פארגעניגען ביים רויכערען.

דאס איז דער אידעאל און די פראקטיק הינטער יעדען פעקעדזש קעמל סיגארעטס.

דאס האט געמאכט קעמל פאר דעם פאפולערסטען סיגארעט וואס איז ווען געווען. מערער מיליאנען מענשען האבען אויסגעקליבען קעמלס פאר פאר-געניגען פון רויכערען ווי אירגענד אן אנדער סיגארעט צו אלע צייטען.

CAMELS

פאר פארגעניגען

פון צייט צו צייט

(שלום פון זיין 7.)

מען ערווארטען א ערוואלציע אין אמע-
ריקא.

אין אלגעמיין פארערט זיך א גרינד-
ליכע ענדערונג אין אונזער איצטיגער
געזעלשאפטליכער ארגאניזאציע, צי יא רע-
וואלוציע אדער ניט. עס איז דאך פשוט
אן אונז, אז מענטשן זאלען וועלען
ארבייטען און דאך מוזען ארומנעמען
לערנען און הונגערען. און ניט ווייל עס
איז אין לאנד ניטא גענוג וואס צו עסען
פאר אלעמען. אין גענעטליך, עס איז
נאך פאראן מעהר ווי צופיל, נאך כדי
צו קריגע וואס צו עסען דארף מען אר-
בייטען, אבער ווען מען וויל ארבייטען
איז קיין ארבייט ניטא. דאס איז דאך
אן אמת'ע משונענע ארגאניזאציע.

און איז דען ווירקליך קיין ארבייט
ניטא? ניין, ארבייט איז דאך גענוג,
נאך דער גרעסטער טייל-ארבייטער אר-
בייטען צופיל און עס בלייבט דעריבער
ניט קיין ארבייט פאר די איבעריגע.
ווען אנטשטאט צו ארבייטען 8 שטונדען
א טאג וואלט מען געארבייט 6 וואלט
געווען גענוג ארבייט פאר אלעמען. און
אויב 6 שטונדען ארבייט איז אויך צו-
פיל, דאן זאל זיין 5 אדער 4. איין זאך
דארף זיין קלאר און אונבאשטרייכבאר,
אז דער וואס וויל ארבייטען און פאר-
דוצירען, כדי צו פארדינען אויף א לע-
בען, מוז קריגע א געלענעהייט צו אר-
בייטען. און אויב אין דער איצטיגער
געזעלשאפטליכער ארגאניזאציע קען דאס
אזוי ניט זיין, דאן מוז מען איבערמאכען
די ארגאניזאציע, נאנט גלייך צו דורך א
ערוואלציע אדער אהן א ערוואלציע.
ווארום אין גרונד גענומען איז דאך רע-
וואלוציע בלויז א ווארט, און אויב עס
זיינען פאראן מענטשן, וואס שרעקען זיך
פאר דעם ווארט, דאן קען מען דאס
ווארט ענדערען אדער איבערבייטען אויף
א וועניגער שרעקעדיגען. פון מיינעם
וועגען זאל עס זיין ערוואלציע, אבער
זאל נאר זיין וואס ניכער. דער טראג
בעל מיט ערוואלציע איז, וואס עס
ווערט צו לאנג. ערוואלציע ארבייט
לאנגזאם. ווען זי וואלט ארבייטען ביי
קלארק וואלטען די מאנופעסטורערס
זאגען, "שי סאלדזשערס אן דהי דושאב".
דארף מען דעריבער די פוילע ערוואלציע
א ביסעל אונטערשמופען, אז זי זאל
ארבייטען א ביסעל שנעלער.

אויך מוז זיך מודה זיין, אז איך האב
ניט קיין גרויסע האפנונגען, אז דער
פראטעסט פון דער אמעריקען פערדערי-
שאן און לייבאר גענען דער באשטימונג
פון ריכטער פארקער פאר א מיטגליד
פון העכסטען געריכט וועט האבען א
וויכטיגן אויף דעם סענאט. איך גלויב,
אז פארקער איז זיכער מיט א מאיאר-
ריטעט אין סענאט און א גאנץ גרויסע
מאיאריטעט. פארקער ווערט באשול-
דיגט, אז ער איז א פיגור פון ארגאני-
זירטער ארבייט, א פיגור פון יוניאן,
אבער אנקלאגען איינעם פאר דעם איז
טייער סענאט פאר זיין פיגורשאפט צו
ארגאניזירטער ארבייט און פונקט ווי
פארקלאגען דעם מיינעל פאר זיין בא-
בען. עס זיינען פאראן אז סענאט עט
ליכע פארנעם-וועט סענאטארען, וועלכע
זיינען גרייט זיך אנטזענעמען ביז א גע-
וויסער מאס פאר די אינטערעסע פון
ארגאניזירטער ארבייט, אבער די מאיאר-
ריטעט פון סענאט איז זיכער ניט פאר-
געסווערען פון פרעזידענט האווער און
ווען האווער האט אויסגעקליבען פאר
זיין קאנדידאט ריכטער פארקער, דאן
וועט די מאיאריטעט פון סענאט איהם
זיכער באשטעטיגען.

מיין איך דערמיט צו זאגען, אז עס
איז אן איבעריגע זאך צו פראטעסטיר-
ען צום סענאט נעען פארקערס בא-
שטימונג? ניין, דאס געוויס ניט. נע-
וויס דארף מען פראטעסטירען, און וואס
שטארקער. פרעזידענט גרוי האט גע-
מאכט אן אויסגעצייכענטע דושאב מיט
זיין פראטעסטירענע גענען פארקער-
פאר דער יוסטיס-קאמיטע פון סענאט
און די וויכטיגסטע צייטונגען פון לאנד
האבען נאנט פראמינענט געדוקט דעם
פראטעסט פון דער אמעריקען פערדערי-
שאן און לייבאר. אבער דער פאקט,
וואס פרעזידענט האווער האט אויסגע-
קליבען א פיגור פון ארגאניזירטער אר-
בייט פאר א מיטגליד פון העכסטען גע-
ריכט.

ריכט, באווייזט, אז האווער און זיין
ארגיניסטראציע רעכענען זיך גאנץ ווע-
ניג מיט דער אמעריקען פערדערישאן און
לייבאר. און דאס איז דערפאר, וואס
די אמעריקאנער ארבייטער שטעלען מיט
זיך ניט פאר קיין ארגאניזירטע פאלי-
טישע מאכט.

ווען די ארבייטער אין אמעריקא
וואלטען געווען פאליטיש ארגאניזירט,
עס הייסט, ווען זיי וואלטען געהאט
זייער אייגענע פאליטישע פארטיי, וואל-
טען אזעלכע אינאנשטאנשאפט, וואס
ריכטער פארקער האט ארויסגעגעבען
געגען ארגאניזירטער ארבייט איבער-
הויפט געווען אונטערגלייך. און איז דאך
פארקער ניט דער איינציגער אינדזשאנטי-
שאניסט אין אמעריקא. עס ווערען אפט
פון אמעריקאנער ריכטער ארויסגעגעבען
אינדזשאנטישאנס געגען ארגאניזירטער
ארבייט וואס זיינען איינפאך ווילד און
אונגלויבליך. אט האט, למשל, א ריכ-
טער אין נאדזשעהעמאן קאונטי, פעני-
סילווייניא, ארויסגעגעבען אן אינ-
דזשאנטישאן, וואס פארבאט דער שטרי-
קערס יוניאן צו ערקלערען דער ארטיגער
באפעלקערונג ווארום א יעלאו דאג קאנ-
טראקט טויג ניט פאר די ארבייטער פון
א געוויסער זאקען פאבריק. דער פאר-
באט איז, אלץ, ניט נאך פאר דער יוני-
אן אפצורירדען די ארבייטער פון דער
פאבריק פון דעם יעלאו דאג קאנטראקט,
נאך עס איז איהר אפילו פארבאטען צו
דערזעהלען דער באפעלקערונג אין אל-
געמיין, אז דער יעלאו דאג קאנטראקט
פון דער דערמאנטער פאבריק טויג ניט.

אזוינס איז דאכט זיך אונגלויבליך,
אבער עס איז דאך א פאקט, און וואל-
טען די ארבייטער געווען פאליטיש אר-
גאניזירט און וואלטען פארנעשטעלט א
פאליטישע מאכט וואלטען זיכער אזעל-
כע ווילדע אינדזשאנטישאנס געווען אונ-
געליך.

און מען מוז דעריבער קומען יעדעס
מאל צום געדאנק, אז די ארבייטער אין
אמעריקע וועלען זייער עקאנאמישען

קאמף קענען פיהרען מיט מעהר ער-
פאלג בלויז, ווען זיי וועלען אויך זיין
פאליטיש ארגאניזירט.
ווען די ארבייטער אין אמעריקא
וואלטען געווען פאליטיש ארגאניזירט
און וואלטען געהאט אן אייגענע שטאר-
קע פאליטישע פארטיי וואלטען מיר
היינט געהאט אין אמעריקא א רעני-
רוגנס-פאנד פאר ארבייטסלאזען פארזיי-
כערונג, ווי מען האט עס אין ענגלאנד,
אין דייטשלאנד און אין אנדערע איירא-
פעאישע לענדער. ענגלאנד און דייטש-
לאנד זיינען ארימער, א סך ארימער
פון אמעריקא, און די צאהל פון אר-
בייטסלאזע איז דארטען פראפארציאנעל
אזוי גרויס און אפשר נאך גרעסער ווי
אין אמעריקא, אבער מען זעהט דארטען
דאך ניט אט דאס ארבייטער דערנידע-
ריגערדע בילד פון די לאנגע ברעד לאינס,
וואס מיר זעהען דא. פון דער עפענט-
ליכער בעטלער-שאנד זיינען זיי דאך
מען פריי. יעדער ארבייטסלאזער קריגט
א געוויסע שטיצע פון דער רעגירונג
און אויב די שטיצע איז ניט גענוג צו
האלטען דעם ארבייטסלאזען מיט זיין
פאמיליע אין גאנצען זאט, אבער זי איז
דאך גענוג, אז ער זאל זיך ניט דאר-
פען דערינדעריגען און זיך שטעלען אין
ברעד לאין.

כאווער אלבערט ווייסבארג, וועלכער
איז מיט א דריי יאהר צוריק געווארען
זעהר בארוחמט דורך דעם טעקסאס-
סטרייט אין פאסיק, איז ענדליך אין
גאנצען אויסגעשלאסען געווארען פון דער
קאמוניסטישער פארטיי און ער איז
איצט א פאלשטענדיג פרייער מענטש צו
טראכטען וואס ער וויל און צו האבען
אייגענע מיינונגען וועגען וואס ער וויל.
מיט א האלב יאהר צוריק, דאכט
זיך, איז ווייסבארג בלויז "סאפענדירט"
געווארען פון דער קאמוניסטישער פאר-
טיי. מען האט איהם געגעבען צייט
תשובה צו טאן און אריינצונעמען פעסט
אין זיין קאפ, אז א קאמוניסט טאר
אלליין ניט טראכטען און טאר ניט הא-
בען קיין אייגענע מיינונגען. א קאמו-
ניסט דארף וויסען, אז עס איז פאראן
א דריטער אינטערנאציאנאל אין מאסקע
ווע וואס מוט די ארבייט פון טראכטען
און שטעלט צו פארטיגע מיינונגען פאר

די מיטגלידער פון דער קאמוניסטישער
פארטיי. אבער ווייסבארג, ווי מען קען
זעהן, האט קיין תשובה ניט געטאן און
האט זיך ניט געבעסערט און ער איז
דעריבער אויסגעשלאסען געווארען פון
דער קאמוניסטישער פארטיי "פאר גור",
ווי מען זאגט עס אין אמעריקאנער
אידיש.

אויך ווייס ניט ווער עס וועט איצט
מאכען דער הינער קאמוניסטישער פאר-
טיי די טעקסאס-סטרייט, אבער איך
ווייס, אז ניט אלבערט ווייסבארג.
פונקט ווי איך בין זיכער, אז ס'שט
זימערמאן וועט מעהר ניט מאכען קיין
דעסמאכער סטרייטס פאר דער הינער
קאמוניסטישער פארטיי.

און אט אזוי וואססס די ארמע פון
ארהייטסלאזע: זימערמאן, ווייסבארג,
גראם, ווערא בוש און ווער קען געדענקען
די אלע נעמען. זיי זיינען די לעצטע
צייט געווארען צופיל און מען קען זיי
מעהר ניט געדענקען.

די קאלאניאציע ארבייט פון "ארט"

דער "ארט" פיהרט זיין קאלאניא-
ציע ארבייט אין צוויי געגענדען פון
סאוועט רוסלאנד: אין ווייסרוסלאנד
און אין דעם אדעסער דיסטריקט.

דאס באדינען פון די אידישע קאלא-
ניסטען דורך דעם "ארט" באשטעהט אין
פאלגענדעס:

- 1) דער "ארט" באזארגט די אידישע
קאלאניסטען מיט קרעדיטען, (2) דער
"ארט" האלט אים א סעקע פון אנדער
נאמען פאר די אידישע קאלאניסטען,
אום צו לערנען זיי ין דער רבייט, (3)
דער "ארט" מאכט פראדוקטיווער די
גריטשאפט פון דעם אידישען קאלא-
ניסט דורך וויינגערטנעריי, דורך מילך-
פארמס, גערטנעריי און (4) פאר יענע
קאלאניסטען, וואס האבען גענוג צייט
צו באשעפטיגען זיך אויך מיט אנדערע
ארבייטען, אדרענט איין דער "ארט"
טריקאטאזש פארטעלען, ווי אויך ארטע-
לען פאר קאכען סמאלע, מאכען קראכ-
מאל און נאך אזוינע אונטערנעמונגען.
דער "ארט" איז דער ווענווייזער,
דער לערער פון'ס אידישען קאלאניסט,
וואו ער זאל זיך ניט קערען און ווערען.

אין פאקט; ווייטער זוכען א דושאב;
ווייטער ניט געפינען; ווייטער אומנעהן
טאג נאך טאג פארשמאכט און פאר-
לויבען; ווייטער, ווייטער... עכרים
היינו! שטאלאפען זיינען מיר געווען, און
שטאלאפען וועלען מיר בלייבען? ניין!

אט זיצט ביים סדר חיים.

ער איז א סטרייקער בון שאפירא
און סאנס — א נייער דור פרעה'ס.
יאהרען און יאהרען האט ער אין זייער
פאבריק פארבראכט. אלטע דורות האבן
בען פאר די נייע זיין פראצע אלס ירושה
איבערגעלאזט. אויפגעבויט פאר זיי פאר-
לאצען. זיי שוויבלען און גריבלען זיך
אין ציפערען. און ער, חיים? — ער
פראוועט זיין סדר מיט סטרייק-בענע-
פיטנעלט!

פארוואס? ער האט קיינעם ניט
באליידיגט, קיינעם קיין שלעכטס ניט
געטאן. ער האט בלויז געוואלט צו
פארדערן ארבייט. ער האט געוואלט א
געלעגנהייט צו קענען ערנעהרען זיין
פריי און קינדערלאך.

כל דור ודור — אין יעדען דור
האבען מיר נייע שטאלאפען-סטרייקער צו-
באקעמפען. אין יעדען דור נייע עקס-
פלואטאטאָרס צו באזיגען! אין יעדען
דור נייע קעמפע! אין יעדען דור גייע
שטרייטען! אין יעדען דור נייע סטרי-
קען! אין יעדען דור נייע מחנות פאר
רעזיסטען! קרבנות איבערלאזן!
א, ווען גאט ערוואכט ווידער, ווי א
מאל אין מצרים, און שיקט ווידער
כאָטש אייניגע פון די עשרה מכות אלס
שטראף צו די ברוטאלע באראגען פון
דער ריפער-אינדוסטריע!

פסח איז דער יום-טוב פון באפריי-
אונג. פסח איז דער יום טוב פון בא-
נייאונג. פריהלינג קומט באלד מיט
איהם. די זון וועט מוזען ווידער שיי-
נען די פרייהייטס-גלאקסען וועלען וויי-
דער קלינגען! די פריערונג פון דער
ענדליכער באפרייאונג וועט מוזען קומען.
דאן וועט די הגדה בעסער קלינגען.
אנ, חברה אלע צוזאמען:
— מה נשתנה היללה הזה מכל
היללות?

פסח'דיגע געדאנקען

פון דאס. העלער, ווייס-פרעזידענט א. ל. ג. וו. י.

די טייג פון די דייזשעס, נאך ניט קיין
איינגעווערעט, און מען לויפט אלע
ווילד פאר פרייד, פאר שמחה פון דעם
געדאנק, אז אט באלד און זיי זיינען
באפרייט! דער יום-טוב שפרינגט קרוש
פאר זיי; די זון באקט די ערד; די
הימלען שטראהלען פאר גליק. טויטע
געגערדען ווערען באזעלעט מיט לעבען!
אלעס ארבייט אין א געטליכער האר-
מאניע פון פרייהייט.

א שעהנער יום טוב פסח! ווען
דער ווירקליכער לעבען וואלט נאך ניט
צושטערט די אילזויסע. ווען מען וואלט
נאך געקענט זיך אריינסטעלען אין הסב-
בעט און פארנעמען די שווארצע גענע-
ווארט אין דער שעהנער פארנאנגע-
הייט!

אט זיצט ברודער בערעל ביים סדר.
זיין מאדערנער פרעה'לע האט איהם אפ-
געלעגט פון דער ארבייט מיט צוויי וואך
בען צוריק. זיין גאנצער סעזאן איז
באשטאנען פון זעקס וואכען. קוים צו-
אשטענעבארגט אויף פסח. זיין קישען
איז פול מיט שפילקעס.

מה נשתנה? — וואס איז עפעס
דער היינטיגער סעזאן ערגער פון אלע
סעזאנען?

די הערליכע פארנאנגענהייט פאר-
שווינדט שנעל פון זיינע אויגען. אלעס
וואס ער זעהט איז זיין אומעטיגע גע-
נעווארט.
אט זיצען געגען איהם רוסה, בעקי
און סאניטשעק — זיינע דריי קינדער-
לאך, ליבע, אונשוולדיגע מלאכימלאך.
עס רייסט איהם דאס הארץ קוקענדיג
אויף זיי. עס דאכט זיך איהם, עס
שטעלט זיך איהם פאר, אז עס לאנגט
א טרער אין זייערע אויגעלאך. עס
פארקלעמט איהם דאס הארץ. עס
שטיקט איהם אויך א טרער. ער רעד-
זעהט פאר זיך דעם לאנגען סעקס, וואס
שטעהט איהם פאר. ווייטער די שער

הערעכטיגקייט

ארבייטער פון אלע
לענדער, פאראיי-
ניגט שייד, און די
וועלט וועט זיין
איינער!

בצדקתי החוקתי
ולא ארפה.
(איוו, כ"ו. 6.)
אן מיון גערעכטיג-
קייט האלט איך זיך
שטארק, און וועל
איהר נים אפלאזען

אפיציעלער ארגאן פון דער אינטערנעשאנאל ליידים גארמענט ווארקערס יוניאן

Vol. XII. No. 12.

Jersey City, N. J., Thursday, May 1, 1930

דאנערשטאג, 1-טער מאי, 1930

PRICE 3 CENTS

אויף צו ערשטער-מאי פייערונג!

אינטערנעשאנאל פאנט אן א
דריוו צו יוניאניזירען דעם
גארמענט טרייד אין
באלטימאָר

אלע כוחות פון 70 טויזענט אָר-
גאניזירטע גארמענט ארבייטער זענען
געשטעלט ווערען אין אינטערעס פון
אינטערנעשאנאל קאמפיון צו אָרגאניזיר-
רען די באלטימאָרער גארמענט ארביי-
טער. דאָס איז דער צוואַג, וואָס פרעזי-
דענט בענדזשאמין שלעזינגער האָט גע-
מאכט צו די באלטימאָרער קלאָס און
דערעמאכער מיטוואך, דעם 16טען אַפ-
ריל.

שלעזינגער האָט באַמערקט, אז ער
ערוואַרט, דאָס לאָקאל באלעבאָס וועט
לען נעהמען אין אנבאטראכט דער יו-
ניאָנס פאָדערונגען פאַר אויסצוראָטען
די סוועט־שעפער, צו העכערען די וויי-
דזשעס און פעסטצושטעלען אַ מינימום
ארבייט־לויין. שלעזינגער האָט אויפגע-
דריקט די איבערצייגונג, אז די מאַנר
פעקטשורער קענען נישט באַטרעגן אַ
לאנגען סטרייק, וועלכער וועט ווערען
אומפאַרמיידליך, אויב די באלעבאָס
וועלען בלייבען איינגעקעסענע.

רעדנדיג ווענען דעם גרויסען ער-
פאָל, וואָס די יוניאָן האָט געהאט מיט
פאַרבעסערען די ארבייט־באדינגונגען
פון די ארבייטער אין באַסטאָן, פילאָ-
דעלפא און אין פילע אנדערע שטעט, —
האָט ער פאַרוויכערט, אז די אינטערנע-
שאַנאל וועט אויך זיין ערפאָלגרייך אין
באלטימאָר, אויב די ארבייטער וועלען
נאָר שטעהן מיט זייערע פיהרער.

דער פרעזידענט פון דער אינטערנע-
שאַנאל איז געקומען קיין באלטימאָר
צום חנוכה־הבית פון די נייע יוניאָן
הערקוואַדערס, וואו ער האָט געהאלטען
אן אינטערעסאַנטע רעדע איבער דעם
ווערט און ציעל פון טרייד־יוניאָנס.

א באגריסונג

פון בענדזשאמין שלעזינגער

פרעזידענט פון דער אינטערנעשאנאל ליידים גארמענט ווארקערס יוניאן

דער היינטיגער ערשטער מאי פרעסע די אָרגאניזירטע ארביי-
טער איבער דער וועלט ענגער פארבונדען און שטאַרקער ענטשאַל-
טען אַנצופיהרען דעם קאמף פאַר מעהר מעגליכען גליק און פאַר
מעהר עקאָנאָמישע זיכערהייט.

זאָגאַר אין אמעריקא ווערט אין די רייהען פון די אָרגאניזירטע
ארבייטער אלץ קלעהרער אז דער פראָגראַם פון א יוניאָן מוז זיין צו
באשיצן דעם ארבייטער נישט בלויז ווען ער איז יונג, ארבייט־סעהיג און
האָט אַ דזשאַב, זאָנערן אויך ווען ער איז אלט, שוואַך און דורך דער
צייט פון ארבייט־סלאָניקייט.

צום סוף פון דער וועלט מלחמה איז די ארבייטער באוועגונג
געווען דעמאָראַליזירט. אלס רעזולטאַט פון דעם עקאָנאָמישען חורבן
וואָס די מלחמה האָט פאַראורזאכט איז מעגליך געווען פאַר אַ הייפּעל
קאָמוניסטישע אַוואַנטוריסמען צו פאַרוואנדלען אזא ריזיגע לאַנד ווי
רוסלאַנד, מיט אַזוי פיל נאַטירליכע רייכטימער וויסיל זי פאַרמאָגט, אין
איינ גרויסען הקדש, אין איין גרויסע ברעג־לאַין. זאָגאַר אייניגע יאָהר
נאָך דער מלחמה איז די דעמאָראַליזאציע צווישען די אָרגאניזירטע
ארבייטער אין אייראָפּא געווען אזוי גרויס אז עס האָט אויסגעזעהן
אז דייטשלאַנד איז אין געסאָהר פאַרכאפט צו ווערען פון קאָמוניס-
טישע אַוואַנטוריסמען פונקט ווי איטאַליען איז פאַרכאפט געווארען
פון פאַשיסטישע אַוואַנטוריסמען.

די צייט האָט אָבער געהילט די וואונדער. אין די לעצטע פאַר
יאָהר האָבען די ארבייטער פון דער גאַנצער וועלט אַיינגעזעהן אז
מיט געוואלט און דיקטאַטור, מיט שוויצען גענגער אָדער מיט פאַר-
שיקען זיי אויף קאָמאַרנע, קען מען קיין בעסערע אָרדנונג נישט איי-
פיהרען. זאָגאַר אין רוסלאַנד זיינען שוין היינט דאָ מיליאָנען וואָס
פאַרשטייען עס.

און דאַרום פיהרען מיר דעם היינטיגען ערשטען מאי מיט מעהר
זיכערהייט און גלויבען פאַר א גליקליכערע צוקונפט, ווי ווען עס איז
בעפאָר.

זיי געגריפט ערשטער מאי, און זייט געגריפט איהר צעהנדליגע
מיליאָנען ארבייטער איבער דער גאַנצער וועלט וואָס פיהרען דיזען
טאָג אלס זייער יום טוב!

מאכט נישט קיין בארגענס
מיט די באלעבאָס.

מאכט נישט קיינע בארגינס מיט
די באלעבאָס אין די שעפער, איז
דער אפיל פון דזשענעראל מענערזשער
ברודער אייזדאָר נאָלער, צו אלע אר-
בייטער אין דער קלאָס, סקוירט און
ריפער אינדוסטריע. דער סלעק סיוואָן
האָט זיך שוין אָנגעפאַנגען און די בא-
לעבאָס וועלען מסתמא גלייך אַז
פאנגען צו וועלען מאכען פאַרשיידענע
בארגינס מיט די ארבייטער. די אר-
בייטער אין די שעפער ווערען דערפאַר
דרינגענדיג אויפגעפאָדערט לט צו מאַ-
כען קיינע שום בארגינס מיט די בא-
לעבאָס, ווייל דאָס גראַבט אונטער
די יוניאָן באדינגונגען אין די שעפער,
דעמאָראַליזירט די ארבייטער און
פאַרניכטעט די יוניאָן. די ארבייטער
אין שאַס און ספּעציעל דעם שאַס
טשערמאַן ווערען אויפגעפאָדערט
גלייך צו בעלדען דעם יוניאָן אָפּיס
אין פאל דער באָס וועט פרוואווען צו
פאַרלעצען די יוניאָן באדינגונגען דורך
בארגענען מיט די ארבייטער.

מען טאָר מעהר נישט ארביי-
טען שבתים.

שבת, דעם 19טען אפריל, האָט
זיך געענדיגט דער טערמין ווען מען
האָט געמענט ארבייטען שבתים, לויט
דעם אַגרימענט פון דער יוניאָן מיט
די באלעבאָס. די צוויי מאָנאַט
צייט, ווען מען האָט געמענט ארביי-
טען שבתים, וועהרענדיג דער ספּרינג
סיוואָן, האָבען זיך שוין געענדיגט און
קיין באלעבאָס טאָר נישט ארבייטען
אין שבת. ברודער אייזדאָר נאָלער,
דער דזשענעראל מענערזשער פון דער
קלאָס, סקוירט און ריפער מאכער יר
ניאָן אַפּעלירט צו אלע ארבייטער אין
די שעפער זיך אויפצופיהרען ווי יו-
ניאָן לייט און נישט צו ארבייטען
שבתים אַזוי לאנג ווי דאָס איז לויט
דעם יוניאָן אַגרימענט נישט ערלויבט.

היינט גרויסע ערשטער מאי פייערונג אין פראנקס קאליסעאום

מירען וועלען זיך עפענען 12 אויגער — פראגראם וועט זיך אָנפאַנגען פונקט 1 אויגער ביימאָג

גרויסע אַדקעסטער	קלאסישער	באָוואוסטע	באָו ימטע אַדטיסטען
א. ר. קינדער כאַר,	באלעט און	אינטערנאַציאָנאַלע	פון מעטראָפאָליטאן
א. ר. כאַר (גרויסע)	פּעזשענס	רעדנער	אפּעראַ הויז

טיקעטס פאַר דער ערשטער מאי פייערונג צו באַקומען אין אלע אָפּיסעס פון דער אינטערנעשאַנאל יוניאָן

באטראכטענדיג אט די אנגעלעגענ-
ס, האט די דזשענעראל עקזעקוטיוו
אדד בשלאסען צו מעסען יעדען
טגליך מיט צעהן טעגס אלע זעקס
טאג, און צו אינסטרוירען יעדען